

Julij 2023

Zgornjesav'c

Glasilo Občine Kranjska Gora | Letnik 22 | Številka 7 |

Miele

ETIS

DOŽIVITE DOM Z MIELE.

V Etisu vam strokovno svetujemo pri načrtovanju in opremitvi celotnega doma.

Izbira kakovostnih gospodinskih aparatov je pomembna, saj vam le-ti olajšajo vsakodnevna opravila. Če pa jih lahko dobite **TAKOJ**, še toliko bolje. Bogata izbira in zaloga aparatov Miele.

Vabljeni na **individualno svetovanje** v salon ETIS Kranj.
Ljubljanska c. 30
T: 04 235 50 50
www.etis.si

Nakup na do 24 obrokov preko hitrega potrošniškega kredita Summit Leasing brez potrebne dokumentacije. Vse informacije in izračuni za izbrani aparat so vam na voljo v vseh naših PE.

V ekipo vabimo nove sodelavke ali sodelavce, ki bodo s svojim znanjem, izkušnjami in energijo prispevali k zadovoljstvu naših gostov.

Če želite opravljati delo na področju:

- ◆ **strežbe v gostilni Bor ali v igralnem salonu Casino Larix**
- ◆ **kuharstva v gostilni Bor**
- ◆ **dela na recepciji ali blagajni v igralnem salonu Casino Larix**
- ◆ **čiščenja**

bomo veseli vašega življenjepisa in predstavitvenega pisma, ki nam bo v pomoč, da vas spoznamo in čim bolje razumemo vaše potenciale in ambicije. Prosimo, da nam slednje pošljete na elektronski naslov tina.zupan@casino-larix.com.

hit
universe of fun
Hit Larix d.d.

Camp Špik
Gozd Martuljek, Slovenija

Casinò Larix
IGRALNI SALON
Kranjska Gora, Slovenija
hit casinos

BOR
GOSTILNA & PIZZERIJA
Kranjska Gora, Slovenija

Na naslovnici: Mojstranški gasilci; vodstvo parade, domači prapor, gasilska mladina in v ozadju še drugi člani domačega društva
 Foto: Primož Pičulin

Zgornjesav'c

7

ZGORNJESAV'c, ISSN 1580-7991

Ustanovitelj glasila:
 Občina Kranjska Gora,
 Kolodvorska 1b, 4280 Kranjska Gora

Pravice izdajatelja izvaja:
 Gorenjski glas,
 časopisno podjetje, d. o. o., Kranj,
 Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

Odgovorna urednica:
 Suzana Podgoršek Kovačič,
 041/262 811, suzana.kovacic@g-glas.si

Namestnica odgovorne urednice:
 Marjana Ahačič, 031/352 514,
 marjana.ahacic@g-glas.si

Novinarka: Urša Peternel, 041/570 942,
 ursa.peternel@g-glas.si

Tehnični urednik: Grega Flajnik
 Oblikovanje: Matjaž Švab
 Lektorici: Maja Stržinar, Leja Colnar

Oglasno trženje: Mateja Žvižaj
 041/962 143, 04/201 42 48,
 mateja.zvizaj@g-glas.si

Priprava za tisk:
 Gorenjski glas, d. o. o., Kranj

Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o.,
 Slovenčeva 19a, 1000 Ljubljana

Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o.,
 Slomškov trg 10, 2500 Maribor

Zgornjesav'c izhaja enkrat mesečno v nakladi 17.500 izvodov, prejemajo ga vsa gospodinjstva in drugi nosilniki občine Kranjska Gora, priložen je tudi izvodom Gorenjskega glasa.

STRAN 4

Proračun po meri občanov

STRAN 7

Pohvala pridobitvam, a izzivov je še veliko

STRAN 7

Spoštujmo sebe in domovino

STRAN 8

Med vojno in mirom – vojaška dediščina Vršiča

STRAN 9

Pomembna planinska pridobitev v Vratih

STRAN 10

Pestro poletno dogajanje

STRAN 11

Podelili certifikate lokalnim ponudnikom

STRAN 12

Ne boj se za pomoč! Mi bdimo dan in noč!

STRAN 14

Županjina petica

STRAN 21

Društvo že 30 let povezuje mlade s podeželja

STRAN 23

Srednjeveški dan v Viharniku

STRAN 25

Državni podprvaki

Proračun po meri občanov

Objavljen je Javni poziv občanom občine Kranjska Gora za oddajo projektnih predlogov – MOJ projekt, participativni proračun za leto 2024 in 2025.

SUZANA P. KOVAČIČ

Pri participativnem proračunu o porabi dela proračunskih sredstev neposredno odločajo občani. S tem jim je dana priložnost, da prepoznajo probleme in možnosti izboljšav ter sami predlagajo rešitve pri sooblikovanju skupnosti. V proračunu Občine Kranjska Gora bo zagotovljenih 100 tisoč evrov za leto 2024 in 100 tisoč za leto 2025.

Za potrebe izvedbe participativnega proračuna je oblikovanih pet območij, ki so skladna z območji krajevnih skupnosti Občine Kranjska Gora. Za vsako območje je namenjenih po 20 tisoč evrov v letu 2024 in po 20 tisoč evrov v letu 2025.

KRITERIJI ZA PREDLOGE

Projektne predloge lahko oddajo občani s stalnim prebivališčem v občini Kranjska Gora, ki bodo do 31. julija 2023 dopolnili 15 let starosti. Posamezen predlog mora prispevati k uresničevanju javnega interesa na območju občine in je takšne narave, da bo nosilec projekta lahko Občina Kranjska Gora. Načrtovan mora biti na zemljišču v javni lasti oz. na zasebnem zemljišču s soglasjem lastnika. Predlagatelj projekta, ki je ovrednoten med 2.000 in 20.000 evri, mora pridobiti verodostojen popis del oz. predračun. Na občinski spletni strani bodo objavljene tudi ocene stroškov za okvirno orientacijo, kakšne so cene na trgu.

Participativni proračun ni razdeljevanje proračunskih sredstev društvom ali krajevnim skupnostim, ni name-

Nekaj primerov, katere projekte so s participativnim proračunom izvedli drugje: športni poligon, plezalna stena, fitnes na prostem, otroška igrala, učilnica na prostem, pitnik, obnova vodnjaka, turistično-informativna tabla, pokrita kolesarnica, postavitve zaščitne ograje, razgledna ploščad, klopi, ureditev spominskega parka, nakup šotora ali odra za prireditve, galerija na prostem, priprava promocijskih filmov, publikacij, obnova kulturne dediščine, družabni in izobraževalni dogodki, hišice za izmenjavo knjig, ureditev vaškega jedra, drevoreda, parka, ekološkega otoka, umiritev prometa, javna razsvetljava, asfaltiranje krajšega odseka ceste ...

Participativni proračun bo potekal v štirih fazah: zbiranje predlogov do 31. julija, pregled in izbor projektov do 10. septembra, glasovanje do 30. septembra in umestitev projektov v proračun do 30. oktobra 2023.

njen velikim komunalnim projektom in niti ni javno naročilo za izbor izvajalca.

NAČIN ODDAJE

Predloge občani lahko oddajo na občinski spletni strani MOJ projekt, po e-pošti mojprojekt@kranjska-gora.si, po pošti na naslov Občina Kranjska Gora, Kolodvorska ulica 1b, 4280 Kranjska Gora, ali osebno v glavni pisarni občine. Obrazec za oddajo po pošti je dostopen na občinski spletni strani in v glavni pisarni občine v času uradnih ur. Občanom bo zagotovljena pomoč pri izpolnjevanju obrazcev in tudi odgovori na njihova vprašanja.

IZBOR PROJEKTOV

Projektne predloge, ki bodo izpolnjevali pogoje, bo strokovna komisija uvrstila v postopek preverjanja izvedljivosti. Če bo treba, bodo dodatna usklajevanja s predlagatelji opravili avgusta. Glasovanje o potrjenih projektnih predlogih bo od 25. do 30. septembra na občinski spletni strani ali osebno na sedežu občine v času uradnih ur. Za glasovanje na sedežih krajevnih skupnosti (KS) bodo termini objavljeni v vabilu za glasovanje. Vsak upravičenec bo imel pri glasovanju en glas za projektni predlog iz svoje KS. Po pridobitvi uradnih rezultatov bo komisija razvrstila izglasovane predloge glede na število prejetih glasov in jih potrdila kot izbrane glede na razpoložljiva sredstva za posamezno območje. Županja bo objavila končni izbor projektov, ki se bodo umestili v proračun 2024 in 2025.

Spoštovane občanke in občani!

Pol leta 2023 je že za nami, pred vami je že julijska številka Zgornjesavca. Mesec junij je bil poln različnih dogodkov. Gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Mojstrana so v juniju praznovali 130-letnico delovanja. Častitljiv jubilej, ki so ga proslavili z veselico in prevzemom novega gasilskega vozila za prevoz moštva in intervencije. V juniju pa so 30-letnico praznovali tudi v Društvu podeželske mladine Zgornjesavske doline. Obe društvi tlakujeta pomembno pot, vsaka na svojem področju delovanja.

V juniju nas je obiskala ministrica za infrastrukturo mag. Alenka Bratušek s sodelavci. Skupaj smo si ogledali investiciji v krožišča in dela na Vršički cesti. Ministrico smo opozorili na stanje ceste čez Vršič, ki je na gorenjski strani zelo slaba, in na prizadevanja občine za trajnostno ureditev prometa v dolino Vrata in čez prelaz Vršič. Dogovorili smo se, da na to temo organiziramo posvet. Na posvetu o umirjanju prometa v alpskih dolinah, ki se bo začel v petek, 7. julija, ob 17. uri v Ljudskem domu v Kranjski Gori, so vabljeni predstavniki pristojnih ministrstev, zavodov, strokovnih služb, parkovne lokalne skupnosti in drugi zainteresirani deležniki.

S podelitvijo certifikatov Kranjska Gora Vrhunsko 17 različnim lokalnim ponudnikom se je Kranjska Gora postavila na zemljevid dvanajstih kolektivnih blagovnih znamk v Sloveniji. Vsem prejemnikom se še enkrat zahvaljujem za trud, da z idejami in izdelki skrbijo za ohranjanje unikatne identitete Zgornjesavske doline.

Na nekdanjem mejnem prehodu Rateče je potekala spominska slovesnost ob dnevu državnosti, ki sta jo skupaj z občino pripravila Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo in Policijsko veteransko društvo Sever Gorenjska. Prav je, da ohranjamo spomin na dogodke v osamosvojitveni vojni.

Učenci in dijaki pa so že zaključili šolsko leto in uživajo v zasluženih počitnicah. Vsem čestitam ob zaključku šolskega leta. Želim jim, da bi počitnice lepo preživeli in si nabrali moči za novo šolsko leto.

Konec junija smo izpeljali 6. redno sejo občinskega sveta, vsebina najpomembnejših točk je na kratko povzeta v tej številki Zgornjesavca. Občinski svetniki so na seji potrdili tudi letošnje občinske nagrajence. Vsem prejemnikom priznanj že ob tej priložnosti iskreno čestitam. Priznanja pa bodo nagrajenci prejeli na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku.

Vsem občankam in občanom čestitam ob občinskem prazniku in vas 6. avgusta ob 20. uri vljudno vabim na osrednjo proslavo na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori.

Uživajte v poletnih mesecih in se naužijte sonca.

Henrika Zupan, županja

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Iskrene čestitke ob občinskem prazniku, ki ga naša občina praznuje v spomin na 7. avgust leta 1895, ko je Jakob Aljaž na Triglavu postavil stolpič.

Želim si, da bi z razumevanjem in strpnostjo soustvarjali skupnost, v kateri bomo spoštovali drug drugega.

Le s skupnimi močmi, drznostjo in hkrati previdnostjo bomo lahko gradili našo prihodnost ter dosegli zeleni razvoj naše drage občine. Veselim se našega sodelovanja in naših skupnih izzivov.

Ob tej priložnosti čestitam tudi letošnjim prejemnikom občinskih priznanj, ki jih občina podeljuje za posebne zasluge in izjemne dosežke.

Prisrčno vas vabim na osrednjo slovesnost v počastitev našega praznika, ki bo v nedeljo, 6. avgusta, ob 20. uri na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori.

Županja Henrika Zupan

Častni občan bo Jože Kotnik

Na junijski seji so kranjskogorski občinski svetniki potrdili letošnje občinske nagrajence, ki bodo priznanja prejeli avgusta na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku. Priznanje za častnega občana občine Kranjska Gora bo prejel Jože Kotnik, zlati grb Občine Kranjska Gora bodo podelili Mari Rekar, priznanja Občine Kranjska Gora pa bodo prejeli Jožef Čebašek, Lea Valentinčič in Nejc Volarič. **S. K.**

Leto zaključili z izgubo

Občinski svet se je seznanil s poročilom Komunale Kranjska Gora za leto 2022, ki ga je zaključila z izgubo. S sanacijskim programom, ki ga je potrdil nadzorni svet Komunale Kranjska Gora, pa se je vodstvo podjetja zavezalo, da morajo biti stroški materiala, dela in storitev optimizirani in nadzorovani tako, da bodo dejavnosti poslovale pozitivno. Občinska svetnika Francija Korajžijo in Blaža Vebra je zanimalo, ali je Komunala Kranjska Gora res prodala delnice, s čimer se zaradi donosnosti delnic nista strinjala, in ali je bil postopek izveden pravilno. Delnice so prodane, odločitev je bila direktorjeva, pojasnilo o postopku prodaje pa bo na naslednji seji, je povedala županja Zupanova. **S. K.**

Novost glede prevzema izrabljenih gum

Po skrajšanem postopku so občinski svetniki sprejeli dopolnjen odlok o ravnanju z odpadki, ker je Občino Kranjska Gora pristojno ministrstvo pozvalo k uskladitvi 39. člena v odloku, ki je bil sprejet lani. Novo besedilo člena je: »Grabbene odpadke iz posameznega gospodinjstva prevzema izvajalec izključno na zbirnem centru Tabre, in sicer največ enkrat letno do ene avtomobilske prikolice (do 750 kg). Izvajalec prevzema tudi izrabljene gume, pri čemer količina teh ne sme presežati 50 kg na povzročitelja odpadkov, ki je fizična oseba. Večjih količin izvajalec ne prevzema.« **S. K.**

Višji znesek na položnici

Cene se na področju gospodarskih javnih služb odvajanja in čiščenja odpadne vode tako kot v številnih drugih občinah zvišujejo tudi v občini Kranjska Gora. Delno zaradi višjih cen električne energije, dviga plač, višjih stroškov prevzema blata in dehidracije blata. Kot primer: štiričlanska družina bo za porabo 15 kubičnih metrov vode po novem plačala 3,80 evra več na mesec (z vključenim DDV). Na junijski seji je bil sprejet tudi tehnični pravilnik za projektiranje, tehnično izvedbo in uporabo javnega kanalizacijskega omrežja v občini. **S. K.**

Posvet o umirjanju prometa v alpskih dolinah

Občina Kranjska Gora si prizadeva trajnostno urediti promet v alpskih dolinah in čez prelaz Vršič. Julijske Alpe so v zadnjih letih vse bolj obiskane in zato tudi zelo prometno obremenjene. V proces umirjanja prometa z namenom ohranjanja dragocene narave so vključena pristojna ministrstva, zavodi, strokovne službe, parkovne lokalne skupnosti ter vsi zainteresirani deležniki, zato vas Občina Kranjska Gora vabi na posvet, na katerem bodo predstavili problematiko in rešitve. Posvet bo v petek, 7. julija, ob 17. uri v dvorani Ljudskega doma v Kranjski Gori. Prisotni bodo tudi ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek s sodelavci, predstavniki Direkcije za ceste Republike Slovenije ... Na Občini Kranjska Gora prosijo, da svojo udeležbo potrdite do srede, 5. julija, na e-naslov vesna.kunsic@kranjska-gora.si. **S. K.**

Prodaja blaga zunaj prodajaln, umik lokacijske preveritve ...

Občinski svetniki so sprejeli Odlok o prodaji blaga zunaj prodajaln na območju občine Kranjska Gora. Županja bo s sklepom določila posamezne lokacije v občini, kjer se blago lahko prodaja na tak način oziroma pred prireditvami določila dodatne lokacije, kjer se prodaja lahko vrši le v času prireditve. Elizabeto Skumavc, v. d. direktorice javnega zavoda Turizem Kranjska Gora, so po njeni odpovedi delovnega razmerja razrešili s koncem junija in z razpisom iščejo novega direktorja/direktorico. Z dnevnega reda so umaknili točko Lokacijske preveritve za del območja urejanja mejnega prehoda Rateče, ki se nanaša na dopustitev gostinskih in nastanitvenih kapacitet, ker je predstavnik investitorjev podal vlogo za dokončni umik lokacijske preveritve. **S. K.**

Nove cene vrtca v Mojstrani

Sprejet je sklep občinskih svetnikov o določitvi cen programov v vrtcu pri Osnovni šoli 16. decembra Mojstrana ter znižanju plačil staršev. Nove cene, ki bodo začele veljati 1. septembra letos, se višajo predvsem zaradi stroškov plač zaposlenih in prehrane ter zvišanja materialnih stroškov. Nova cena za starše za prvo starostno obdobje otrok bo 541,87 evra, za drugo starostno obdobje 421,66 evra. Tako kot vsa leta doslej cena za starše ostane še dodatno znižana, in sicer za otroke v prvem starostnem obdobju za 15 odstotkov (prej je bilo 10 odstotkov), v drugem starostnem obdobju pa za 10 odstotkov (prej je bilo 5 odstotkov). Enako znižanje so predlagali in sprejeli že pri oblikovanju cen za Osnovno šolo Josipa Vandota Kranjska Gora na letošnji februarski seji. **S. K.**

Pohvala pridobitvam, a izzivov je še veliko

Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek si je z direktorjem DRSI Bojanom Tičarjem ogledala investicije na gorenjskih cestah. Obiskala je tudi Kranjsko Goro.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Kranjski Gori se je ministrica Alenka Bratušek s svojo ekipo sestala z županjo Henriko Zupan, direktorjem občinske uprave Robertom Klinarjem, poslanko Katarino Štravs in nekaterimi občinskimi svetniki. Županja je povedala, da so veseli novih krožišč in preplastitve državne ceste, kar je bila velika pridobitev še posebno za čas svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju. Pohvalila je preplastitev Vršiške ceste do Jasne, a opozorila na izzive: »Želimo, da se začne urejati cesta čez prelaz Vršič, ki je na gorenjski strani v zelo slabem stanju. Rekonstrukcija je nujna, ker bo sicer prišlo do podorov in se bo cesta sesula sama vase.« Absolutno je to cesta, za katero je treba poskrbeti, je zagotovila ministrica, Bojan Tičar pa dodal: »Promet na Vršič skušamo rešiti tako, da bi omejili in nadzorovali število vozil, ki bi z ene in druge strani vstopala na prelaz. Temu primerno bi na vrhu in ob vznožju na obeh straneh uredili tudi parkirišča.« Ta rešitev sicer še ni dokončna, so pa korak bližje pri prometni ure-

Sestali so se tudi z županjo Henriko Zupan.

ditvi v Vratih, kot je še pojasnil Tičar: »Gre za kompleksen problem, ki vključuje več lastnikov zemljišč. Ker je poletje pred vrati, pa bi bilo nevhvaležno napovedati, da bi prometni režim lahko uveljavili že v tej sezoni.«

Spoštujmo sebe in domovino

KARMEN SLUGA

Pri spominskem obeležju na nekdanjem mejnem prehodu Rateče je bila spominska slovesnost v počastitev dneva državnosti in v spomin na dogodke v osamosvojitveni vojni na območju občine Kranjska Gora. Zbrane je nagovorila kranjskogorska podžupanja Klavdija Gomboc, ki je povedala pesem Ivana Minattija Nekoga moraš imeti rad in dodala: »Mi imamo neizmerno radi našo domovino in našo občino. Z globoko hvaležnostjo, s spoštovanjem do vas vseh, ki ste sodelovali v osamosvojitveni vojni na območju občine Kranjska Gora in našim generacijam omogočili željo, da živimo v samostojni državi. Nekoga moraš imeti rad ... Imejmo radi drug drugega, spoštujmo drug drugega, spoštujmo sami sebe in našo domovino Slovenijo.«

V kulturnem programu sta pod mentorstvom profesorice slovenskega jezika Katarine Kejžar sodelovala učenca z OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora Alja Kosič in Vid Oblak, ki sta se vprašala, kdo smo. »Občutek, da pripadamo državi, kraju, je izrednega pomena za vsakega od nas. Čustvena vez, ki človeka povezuje z domačo pokrajino, z rojstnim krajem, z domovino, je temelj naše identitete,« sta poudarila in zbrane popeljala v rojstne kraje sloven-

Sodelujoči v programu na spominski slovesnosti

skih pesnikov in pisateljev. Zapel je tudi Veteranski pevski zbor pod vodstvom Metke Rutar Piber. Že pred začetkom slovesnosti, ki so jo pripravili Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska, Občina Kranjska Gora in Policijsko veteransko društvo Sever Gorenjska, so k spominskemu obeležju na Korenskem sedlu položili venec.

Med vojno in mirom – vojaška dediščina Vršiča

V Muzeju Kranjska Gora v Liznjekovi domačiji je čez poletje na ogled razstava Med vojno in mirom – vojaška dediščina Vršiča in okolice avtorja dr. Uroša Koširja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Razstava je plod dvoletnega raziskovalnega projekta arheologa dr. Uroša Koširja, ki sta ga sofinancirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS in Občina Kranjska Gora. »Na terenu smo odkrili 321 objektov, struktur – predvsem iz časa prve svetovne vojne, nekaj še iz obdobja med obema vojnoma in druge svetovne vojne. Izvedena so bila arheološka sondiranja in manjše izkopavanje novoodkritega groba, ki smo ga našli v dolini Male Pišnice. Pregledani so bili številni arhivi, pridobljenih več kot 250 fotografij s tega območja iz vojnega časa, tako da imamo dobro primerjavo med zgodovinskimi in arheološkimi viri, ki jih še vedno zasledimo na terenu,« je povedal dr. Košir.

POKOPALIŠČE V KRANJSKI GORI

Današnja Vršička cesta je, kot vemo, nastala med prvo svetovno vojno za oskrbovanje bojišča v Zgornjem Posočju. Pomembni pri gradnji infrastrukture pa so bili predvsem vojni ujetniki, največ jih je bilo iz ruske carske vojske. »Po nekaterih podatkih naj bi v Kranjsko Goro prvih nekaj vojnih ujetnikov prišlo že septembra 1914 z nalogo, da iz Kranjske Gore do Vršiča prenesejo nosilce za žične ovire, ker je Avstro-Ogrska že slutila, da jih Italija utegne napasti. Na melišču pod Prisankom so bila široka polja žičnih ovir, kjer smo tudi odkrili lesen nosilec z bodečo žico.«

Na podlagi seznamov naj bi bilo med Kranjsko Goro in Trento nameščenih do deset tisoč vojnih ujetnikov, med njimi so bili tudi Srbi, Črnogorci, s soške fronte so sem vozili italijanske vojne ujetnike, ki so za seboj pustili številne materialne dokaze. Na gradbišču so delovale tudi avstro-ogrsk delovne enote, najeti so bili civilni delavci. V povezavi s skladiščenjem materiala in življenjem so našli kar nekaj predmetov.

»Med Kranjsko Goro in Trento je bilo tudi nekaj pokopališč. Nekoliko bolj zanimivo za nas je pokopališče v Kranjski Gori na Podlesu. Že župnik Andrej Krajec je napisal, da

»Namen razstave je tudi opozoriti na to dediščino z namenom njenega varovanja. V prihodnosti je v načrtu postavitev informativnih tabel na območju Vršiča, ki naj bi temeljile na rezultatih tega projekta. Upam, da nam bo s tem uspelo širiti zavedanje, da gre za pomembno dediščino, ne samo tega prostora, ampak za evropsko dediščino.«

Avtor razstave dr. Uroš Košir ob ostankih, povezanih z žičnico, tvorjenjem in gradnjo ceste. / Foto: Tina Dokl

je tako med vojaki kot civilisti razsajala epidemija tifusa, vojska pa se je odločila urediti pokopališče samo za vojake in so vzeli kos zemlje.« Po prvi svetovni vojni je prišlo do prekopavanj na druga pokopališča, npr. leta 1936 so prekopali še ruske vojne ujetnike. »Vedno se je govorilo, da so jih prekopali k Ruski kapelici, kar ne drži. Arhivski viri kažejo, da so jih s kranjskogorskega pokopališča prekopali v Beograd. Smo pa v izkopu še odkrili dobro ohranjeno krsto s kostmi vojaka ali vojnega ujetnika.«

ZMOTNO O RUSKI KAPELICI

»Dolgo se je govorilo, da je bila Ruska kapelica postavljena v spomin na žrtve plazov marca 1916, a ni tako. Leta 2015 je bila odkrita fotografija z vojnimi ujetniki in avstro-ogrskimi vojaki, ki je bila poslana po pošti že 4. februarja 1916, več kot en mesec pred plazovi, kar dokazuje, da je kapelica stala prej. Dodaten dokaz se je pojavil leta 2019, ko se je prodajal album fotografij, ki so večinoma nastale 11. januarja 1916 ob obisku prestolonaslednika Karla v Kranjski Gori. Ena teh prikazuje Rusko kapelico. Razlog za njeno postavitve je bil predvsem za duhovno oskrbo vojnih ujetnikov.« Ob kapelici je tudi grob ruskega ujetnika, in kot je pojasnil dr. Košir: »Vsi poznamo ta zidani grob s ploščico z napisom Neznani ruski vojak. V avstro-ogrskih dokumentih lahko vidimo, da gre za Petra Polovčeva, ki je umrl 17. novembra 1915. Upam, da bodo v prihodnosti pritrdili ploščico z njegovim imenom.«

Pomembna planinska pridobitev v Vratih

Člani Planinskega društva (PD) Dovje - Mojstrana so v soboto, 24. junija, namenu izročili Gustlnov dom v Vratih.

JANKO RABIČ

Gustlnov dom v Vratih so zgradili na mestu, kjer je stala depandansa Aljaževega doma. Zaradi dotrajanost in neustreznih prenočitvenih kapacitet je več let niso uporabljali. V novem energetske varčnem objektu so namesto skupnih ležišč uredili sedem dvoposteljnih sob, tri štiriposteljne sobe ter sobo za osebe s posebnimi potrebami. Preostali del objekta bo namenjen gospodarskim potrebam društva. Na odprtju je obsežno investicijo v vrednosti 626 tisoč evrov predstavil vodja projekta Miro Eržen, od tega so 300 tisoč evrov pridobili na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport za obnovo in energetske sanacije koč, za preostali del so zagotovili lastna sredstva in posojilo. Dom so poimenovali po Avgustu Delavcu, zaslužnem planinskem zanesenjaku, večletnemu predsedniku PD Dovje - Mojstrana, gorskemu reševalcu in zbiralcu ter raziskovalcu planinske dediščine. V domu so uredili priložnostno razstavo o njegovem delu in zaslugah za planinstvo. Čestitke ob odprtju doma sta članom društva izrekla predsednik Planinske zveze Slovenije Jože Rovnan in predsednik pobratenegega društva iz Murske Sobote Jože Ružič. Blago-

Slavnostni trak so prerezali častni člani PD Dovje - Mojstrana.

slovil ga je župnik Franc Juvan, trak so slavnostno prerezali štiri častni člani PD Dovje - Mojstrana Franc Lakota, Klavdij Mlekuž, Janez Brojan in Janko Ažman. Odprtje sta s planinsko pesmijo obogatila operni pevec Anton Habjan ob glasbeni spremljavi harmonikarja Borisa Razborška.

Pestra razprava o lokacijski preveritvi v Jasni

Kranjskogorski občinski svetniki so na junijski seji dali zeleno luč Lokacijski preveritvi za objekt Jasna Chalet Resort.

SUZANA P. KOVAČIČ

Županja Henrika Zupan je sicer predlagala umik te točke iz dnevnega reda, ker, kot je dejala, je bil predlog zaveze investitorja na občino posredovan pozno in ne zajema vseh pomislekov, omenjenih na seji odbora za prostor, ter še ni ustrezno skomuniciran. Svetnik Franci Koražija je predlagal, in večina svetnikov ga je podprla, da o tem razpravljajo. Direktor in lastnik družinskega podjetja Jasna Chalet Resort Dominik S. Černjak je zagotovil, da gre za trajnostno revitalizacijo območja, ki sledi

tudi strategiji razvoja turizma občine Kranjska Gora in da delajo z roko v roki z lokalno skupnostjo. »Želimo si odprto, zanimivo, lepo, trajnostno Jasno,« je poudaril. V načrtu imajo nadkritje gostinske terase z zeleno streho, ki bo omogočila obisk gostov čez celo leto in tudi boljšo zvočno izolacijo, ter manjšo dozidavo za servisni prostor. »Vsa zemljišča so na našem stavbnem zemljišču, gre samo za korekture.«

Predsednica gospodarskega odbora Klavdija Gomboc je povedala, da so se s tem seznanili, niso pa glasovali. Kot predsednica Turističnega društva

Kranjska Gora pa je menila, da bi morali opraviti širšo razpravo na zboru krajanov. Lani se je 51 podpisnikov peticije opredelilo proti dozidavi. Koražija je spomnil na leta, ko je bila Jasna zaprta, in da sedanji lastnik – čeprav je lastnina sveta – dopušča javno sprehajalno pot in je s tem pokazal, da hoče s krajem živeti. Svetnik Blaž Veber pa: »Govorimo o manj kot o treh odstotkih Jasne, kar bo imelo neko dodano vrednost. Malo zaupanja moramo imeti med sabo, če zadeve hočemo peljati naprej.« Osem svetnikov je glasovalo za lokacijsko preveritev, dva sta bila proti.

Pestro poletno dogajanje

Radovljica, Kranjska Gora in Žirovnica so tik pred začetkom poletja predstavile pestro dogajanje, ki ga tako za obiskovalce kot domačine pripravljajo za letošnji julij, avgust in september. Rdeča nit, ki tokrat povezuje vse tri destinacije, pa je največji slovenski trail tekaški dogodek Julian Alps Trail.

MARJANA AHAČIČ

Destinacija Kranjska Gora je v leto 2023 zakorakala s polno paro, že v zimski sezoni so izvedli ogromno prireditev svetovnega ranga, je opravljeno delo z zadovoljstvom ocenila Elizabeta Skumavc, do nedavnega v. d. direktorja Turizma Kranjska Gora. »Po mesecu dni predaha smo preklopili na poletno sezono in izvedli Spartan Race, z rekordno udeležbo pa je prvo soboto v juniju Kranjsko Goro v retro oblačila odel Red Bull Goni Pony.« Sledili so drugi Outdoor festival Mojstrana, prvi ženski teniški turnir v Kranjski Gori – Kranjska Gora Open 2023, Oltimer fest in pa pretekli konec tedna Yo-untimer srečanje malce mlajših atraktivnih vozil.

ŠPORT, GLASBA, NARAVA IN KULINARIKA

Z julijem se začenejo tradicionalni glasbeni večeri v Mojstrani in Kranjski Gori. Avgusta bodo v Kranjski Gori že 28. Kranjskogorska desetka, Škerlovi dnevi, Aljaževi dnevi in Karavana okusov. Triglav Trail run, tekaški in gorniški festival, bo v Mojstrani od 18. do 20. avgusta.

Septembru se bo že prvo soboto v mesecu teklo navkreber na Red Bull Planica 400 in pa Juriš na Vršič, nato sledi Julian Alps Trail run. Od 18. do 20. septembra Kranjska Gora soorganizira 5. Mednarodni kongres Gozd in njegovi učinki na zdravje, ki bo največji v Evropi in bo omogočil edin-

Turistični avtobus bo po Zgornjesavski dolini vozil med 1. julijem in 31. avgustom. Za otroke do vključno 6. leta starosti je vožnja z avtobusom brezplačna, vsi drugi boste za dnevno vozovnico odšteli 3 evre. Avtobusna linija iz Mojstrane do Aljaževega doma v Vratih bo na tej relaciji vozila 1. do 22. julija ter od 21. avgusta do 4. septembra vsak dan in nato vsak konec tedna v septembru. Novo parkirišče na Prodih v Mojstrani je odprto, ura parkiranja stane en evro, dnevno parkiranje pa deset. Od 1. julija dalje na tem parkirišču pobira tudi brezplačni avtobus za v Vrata. Obratovalni čas TIC Kranjska Gora je do sredine septembra vsak dan od 8. do 20. ure.

Elizabeta Skumavc, druga z leve, na skupni novinarski konferenci

stveno izmenjavo znanja med raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki s področja gozdarstva, biomedicine, klimatologije, fitofarmacije in turizma, da bi pridobili dragoceno znanje o tem, kako storitve gozdnih ekosistemov prispevajo k zdravju in blaginji ljudi.

PRVI BREZGLUTENSKI FESTIVAL

Nekaj dni kasneje bo prav Kranjska Gora gostila prvi brezglutenski festival, Gluten-free in glasba, kjer bo na voljo tržnica brezglutenskih dobrot; obiskali ga bodo profesionalni športniki, ki se borijo s celiakijo, pripravljena bosta otroški program in glasbena popestritev.

Zadnji dogodek v septembru bo v Kranjski Gori v partnerstvu z Olimpijskim komitejem Slovenije in Občino Kranjska Gora: mednarodni športni vrh Izzivi v športu. Gre za prvi dogodek v Sloveniji, na katerem bodo vrhunski športniki, trenerji, sodniki, pravniki ... spregovorili o vseh vidikih športa.

NAJVEČJI SLOVENSKI TRAIL TEKAŠKI DOGODEK

Največji slovenski trail tekaški dogodek, Julian Alps Trail, bo septembra še posebno tesno povezal Radovljico, Žirovnico in Kranjsko Goro. Organizatorji pričakujejo več tisoč tekmovalcev in obiskovalcev iz okoli šestdesetih držav sveta. Tekači se bodo preizkusili na šestih razdaljah – 10, 15, 25, 60, 100 in 170 kilometrov; start krajših treh tekov bo v Kranjski Gori, daljši trije pa se bodo tu končali. A kot poudarjajo organizatorji, glavni čar dogodka ni njegova množičnost, temveč predvsem povezanje in obkrožanje Julijskih Alp in Triglavskega narodnega parka.

Podelili certifikate lokalnim ponudnikom

V okviru projekta KBZ Kranjska Gora Vrhunsko so lokalnim ponudnikom podelili certifikate, ki pričajo o visoki kakovosti izdelkov in ob uporabi lokalnih surovin pripovedujejo o tradiciji, kulturi in načinu življenja v Zgornjesavski dolini.

SUZANA P. KOVAČIČ

V torek, 27. junija, je bil v Ljudskem domu v Kranjski Gori dogodek v okviru Kolektivne blagovne znamke (KBZ) Kranjska Gora Vrhunsko/Finest, kjer so podelili 41 certifikatov 17 različnim lokalnim ponudnikom s področja rokodelskih izdelkov, pridelkov ter jedi in pijač, postreženih na gostinski način. »Naš glavni namen je gradnja mreže ponudnikov in njihova povezanost. Eden izmed ključnih ciljev je tudi dvig kakovosti ponudbe. Prav tako se moramo naučiti pripovedovati zgodbe izdelkov oz. storitev ter v ospredje postaviti našo pristnost in avtentičnost, in sicer na način, ki nas loči od drugih, na zgornjesavski način,« je povedala Tamara Smolej, koordinatorka projekta KBZ Kranjska Gora Vrhunsko.

PO MODELU IZVORNO SLOVENSKO

»Ta certifikat označuje kakovost in geografsko poreklo pridelkov, živilskih in rokodelskih izdelkov ter gastronomske ponudbe. S tem je tudi Kranjska Gora dobila blagovno znamko Vrhunsko in se postavila na zemljevid dvanajstih kolektivnih blagovnih znamk v Sloveniji ter se včlanila v mrežo po modelu Izvorno slovensko. Ta mreža sooblikuje prizadevanja za lokalno in regionalno kakovost, pospešuje ustvarjalnost in trajnostni razvoj. Za prenos znanja, svetovanje in evalvacijo certificirane ponudbe je skrbela skupina velikih strokovnjakov s področja etnologije, turizma, gastronomije in kreativnosti,« je dejala županja Henrika Zupan. Prejeti certifikati, kot je še poudarila, predstavljajo prizadevanje za izjemnost in zavezanost k visokim standardom izdelkov z lokalno dodano vrednostjo. »Na ta način s svojimi ide-

Prejemniki certifikatov na podelitvi / Foto: Nik Bertonecelj

jami in izdelki tudi ohranjate unikatno identiteto Zgornjesavske doline.« Občina Kranjska Gora financira projekt, Turizem Kranjska Gora pa je njegov upravljavec. Podelitve certifikatov se je udeležila dr. Jana Vilman, članica strokovne komisije, ki je ocenila izdelke in storitve.

PREJEMNIKI CERTIFIKATA

Prvi prejemniki certifikata so s tem pridobili pravico do uporabe KBZ Kranjska Gora Vrhunsko. V kategoriji rokodelski izdelki so certifikate prejeli Tania Košir, Luna unikatni izdelki, za leseno desko in leseno posodo; Anja Pitamic, Lisica & volk, za kolekcije Gorenjski nagelj, Planika in Triglavska roža; Tina Brlogar za copate dojenček, žoke in nogavice; Almir Sefić, Gaal Int., za mila rožmarin, sivka in milo med; Vesna Nemec za večno planiko kot priponko in kot gumb; Tatjana Petrič za pletene nogavice; Jožefa Kupljenik za kolekcijo pletenih prtičkov. V kategoriji pridelki so certifikate prejeli Toni Zupančič, Čebelarstvo Bee-Toni, za Rateško strd (cvetlični med)

in Rateško strd (gozdni med); Erik Fertin, Sirarstvo Kozji raj, za navadni kozji jogurt, sadni kozji jogurt – jagoda, kozji poltrdi sir, sadni kozji jogurt – borovnica, kozji mladi sir in sadni kozji jogurt – malina; Rok Žvagen, The Blek Goat Brewery, za pivo OhMyGoat, pivo White-zen in pivo iPee Yaay; Miroslav Robič, ekološka kmetija Pr'Vaho, za svinjsko klobaso v zaseki in divjačinsko jelenovo salamo.

V kategoriji jedi in pijač, postreženih na gostinski način, so certifikate prejeli Jasna Chalet Resort za alpski zajtrk z razgledom; Brunarica Kosobrin za dilico Kosobrinovih sirov, ajdove žgance z Angeličinim mlekom, Kosobrinove štruklje, domač sladoleđ s karamelizirano pistacijo in za pečena prekajena svinjska rebra; Oštarija Kranjska Gora za rateške krape; Brunarica Krmiše za jagrovo južno – meni; Gostilna Jožica za spomladansko kosilo s pogledom na Špikovo skupino; Triangel Boutique Hotel za zgornjesavski esihflajš; Pino Alpino za lokalni meni 'Ta star' sreča ta nov'ga in ajdove raviole s skuto in suho tepko.

Ne boj se za pomoč! Mi bdimo dan in noč!

Prostovoljno gasilsko društvo Mojstrana je junija z več dogodki počastilo visoki jubilej, 130-letnico.

SUZANA P. KOVAČIČ

Gasilstvo v Mojstrani sega v leto 1893, ko so se vaščani in gasilci, ki so bili od leta 1889 vključeni v požarno obrambo na Dovjem, povezali in ustanovili svojo prostovoljno gasilsko četo. »Vsa ta leta je društvo nadaljevalo zastavljene cilje s spremljajočimi vzponi in padci. Danes nadaljujemo tradicijo in skrbimo za požarno varnost ter nudimo pomoč ob naravnih in drugih nesrečah v kraju in tudi zunaj nje-ga. V društvu skrbimo, da ohranjamo delovanje članov, od najmlajših do najstarejših. Udeležujemo se raznih izobra-ževanj, tekmovanj in prireditev tako v društvu kot v kraju, občini in državi,« je na jubilejni slovesnosti po gasilski pa-radi v Mojstrani v soboto, 17. junija, povedal poveljnik PGD Mojstrana Klemen Zima in se zahvalil gasilcem ter vsem, ki jih pri njihovem delu podpirajo.

Kranjskogorska podžupanja Klavdija Gomboc je dejala, da tako visok jubilej ni mačji kašelj, in se zahvalila tudi pred-nikom, ustanoviteljem društva. Kot je poudarila, so gasilci tisti, ki vedno pridejo na pomoč, odlikujejo jih požrtvoval-nost, čut za sočloveka in pogum. »Zaveza Občine Kranjska Gora pa je, da v prihodnjem letu skupaj z Društvom GRS Mojstrana zgradi prizidek k mojstranškemu gasilskemu domu.« Zbrane je v imenu Gasilske zveze (GZ) Slovenije nagovoril tudi Franjo Bukovec, ki je domačim gasilcem čes-tital za visok jubilej, kot pa je še poudaril, je gasilska or-ganizacija med vsemi organizacijami najbolj cenjena med ljudmi, ker jih namesto sle po denarju vodi želja pomagati drugemu. Jubilejna slovesnost je bila tudi lepa priložnost,

Gasilska mladina je izvedla tridelni napad v dveh smereh.
/ Foto: Nik Bertoncelej

Vaja 21 mladih gasilcev pod mentorstvom Kristine Zima
/ Foto: Nik Bertoncelej

Nagovor poveljnika PGD Mojstrana Klemena Zime na slavnostni seji
/ Foto: Nik Bertoncelej

da so staro gasilsko vozilo zamenjali za novo sodobno ga-silsko vozilo GVM1, ki bo služilo varnejšemu prevozu mo-štva na intervencije ter prevozom na tekmovanja in vaje.

Novo vozilo PGD Mojstrana, ob njem voznik Davor Mrvič
/ Foto: Suzana P. Kovačič

Med vzdrževalnimi deli na strojnici vlečnice je prišlo do požara, ki se je širil v gozd. Na srečo je bila le vaja. / Foto: Nik Bertoncely

PGD Mojstrana je ob jubileju v dveh junijskih koncih tedna pripravilo še več drugih aktivnosti. Imeli so vajo gasilske mladine, slavnostno sejo, skupno vajo gasilcev s sosednjimi društvi in dve gasilski veselici v družbi ansambla Joške v'n in Gorenjskega kvinteta.

Podelili so tudi več priznanj, že na slavnostni seji najprej društvena, med njimi listino častnega člana Branku Šmida, ter priznanja GZ Kranjska Gora. Na častni tribuni po gasilski paradi pa je GZ Slovenije podelila gasilsko plamenico III. stopnje Klemenu Tomazinu, gasilsko plamenico II. stopnje Klemenu Zimi, gasilsko odlikovanje I. stopnje Petru Močniku. Odlikovanje za posebne zasluge sta prejela Janez Milonik in Kristina Zima, zlato plaketo z vgraviranim napisom 130 let pa PGD Mojstrana.

Ob jubileju je izšel ličen zbornik, ki so ga zbrali po zapisnikih in uredili Franci Zima, Klemen Zima in Mihael Kersnik ter ga bogatijo fotografije iz arhiva PGD Mojstrana, Mihaela Kersnika, Francija Zime in Branka Šmida. Uvodnika sta prispevala tudi županja Henrika Zupan in predsednik GZ Kranjska Gora Robert Plavčak. Najlepše skupno sporočilo mojstranskih gasilcev pa so izbrali z verzom Otona Župančiča: »Ne boj se za pomoč! Mi bdimo dan in noč!«

Skupna vaja gasilcev PGD iz občine Kranjska Gora, GARS Jesenice, PGD Hrušica, PGD Gorje in GRS Mojstrana / Foto: Nik Bertoncely

Odličen gasilski dosežek

V soboto, 17. junija, je v organizaciji Gasilske zveze Jesenice na regijskem gasilskem vadbenem poligonu na Zgornjem Plavžu potekalo tekmovanje dvojic. Gre za eno najzahtevnejših tekmovanj v obvladovanju gasilskih veščin v popolni opremi, s premaganjem ovir in izvajanjem nalog ob reševalnih akcijah. Organizira ga Gasilska zveza Slovenije, tokrat je bilo letošnje tretje po vrsti in prvo na Gorenjskem. Med dvanajstimi ekipami članov prostovoljnih gasilskih društev iz vse Slovenije sta pri mešanih dvojicah zmagala Petra Razinger iz PGD Hrušica in Anže Mužan iz PGD Rateče - Planica. Trenutno sta tudi vodilna v skupnem seštevku točk slovenskega tekmovanja, z zmago sta osvojila tudi Pokal Gasilske zveze Jesenice. Anže se je zahtevnih gasilskih preizkušenj začel udeleževati leta 2014, s partnerko Petro v Pokalu Gasilske zveze Slovenije skupaj tekmujeta od leta 2018 ter se udeležujeta tudi drugih razpisanih tekmovanj. **J. R.**

Levo sta Anže Mužan in Petra Razinger, desno drugo uvrščena dvojica z Jesenic

Bi naročili »ta damač« zajtrk?

V Mojstrani so ustanovili novo Kulturno-prosvetno društvo Javk, ki je pripravilo zelo zanimivo in dobrodošlo ponudbo, ki sodi v kontekst trajnostnega razvoja. Poiskali so lokalne pridelke in produkte in jih v obliki domačega lokalnega zajtrka ponudili gostom. »Zakaj? Stanujem čez cesto nasproti hostla Lukna v Mojstrani in velikokrat me turisti sprašujejo, kje kaj domačega kupiti in jesti že za zajtrk. Promovirati želim lokalno pridelano hrano in predstaviti naše kmete. Naša ponudba je sezonska, vse je sveže pripravljeno. Veliko sem potovala in prepričana sem, da tudi skozi lokalno kulinariko spoznaš državo gostiteljico,« je povedala Nina Behek, soustanoviteljica društva, Prekmurka po rodu, primožena pa v Mojstrano. V tem času že obiskuje ponudnike apartmajskih nastanitev v Zgornjesavski dolini, kjer bi lahko njihove gostje preko QR kode naročili zajtrk za naslednji dan ... Seveda je takšen zajtrk na voljo tudi domačinom. Če ste zainteresirani, se obrnite na Nino na številko 040 505 548 ali obiščite spletno stran www.tadamac.si. **S. K.**

Za njihovo odličnost županjina petica

V Ljudskem domu v Kranjski Gori je v ponedeljek, 26. junija, županja Henrika Zupan sprejela devetošolce, ki so se z odličnim uspehom izkazali v vseh letih osnovne šole, in jim iskreno čestitala za njihov trud in uspeh.

SUZANA P. KOVAČIČ, FOTO: TINA DOKL

Z odličnostjo se je v vseh devetih letih osnovne šole izkazalo osem učencev Osnovne šole (OŠ) Josipa Vandota Kranjska Gora in sedem učencev OŠ 16. decembra Mojstrana. Županja Henrika Zupan jim je zaželela, da bi bili tako uspešni, srečni in zadovoljni še naprej, ter izrazila upanje, da se bodo z novopridobljenim znanjem in nazivi radi vrnili v domačo občino. Poletne počitnice, ki so se že začele, so več kot zaslužene, in kot je mednje še ponesla županja, naj bodo tudi čim bolj sproščene.

Zdaj že nekdanji osnovnošolci odličnjaki so prejeli posebno priznanje, županjino petico, in knjižno darilo, svetovno uspešnico Fant, krt, lisica in konj avtorja Charlieja Mackesyja. V knjigi pa Sokratovo posvetilo: Radovednost je pričetek modrosti. Povprašali smo jih, v katere srednje šole so se

vpisali in o najlepšem spominu na osnovno šolo. Kart težko se je bilo na hitro odločiti, kajti spominov je res veliko ...

OŠ JOSIPA VANDOTA

Tevž Filip Oman: »Spomin mi uide na četrti razred, res nismo bili najbolj pridni. (smeh) Vpisal pa sem splošno smer Gimnazije Jesenice, da izbira študija ostaja odprta.«

Minca Mlinar: »V mojem najlepšem spominu je valeta, na kateri so nastopili naši fantje, ki imajo svoj bend. Vpisala sem se na Gimnazijo Želimlje, ker je najboljša šola. Zelo mi je všeč, ker veliko potujejo, bivanje v dijaškem domu pa mi bo omogočilo že nekaj samostojnosti.«

Alja Kosič: »Težko izberem najlepši spomin, ker sem uživala v vseh svojih osnovnošolskih letih in takih trenutkov je bilo res veliko. Vpisala sem se na umetniško gimnazijo v Novi Gorici. Uživam, ko igram na gledališkem odru.«

Odličnjaki z županjo Henriko Zupan / Foto: Tina Dokl

Meta Grilc: »Eden najlepših spominov sega v peti razred, ko smo bili v Novigradu. Teden dni smo se družili, zabavali, plavali ... Vpisala sem se na Gimnazijo Želumlje, kjer sem se že na informativnem dnevu počutila zelo domače. Obiskuje jo tudi moj brat in še veliko drugih poznanih.«

Tina Markeš: »Najbolj sem si zapomnila zaključni izlet Olimje v devetem razredu. Všeč so mi bile tako toplice kot druženje s sošolci, preden gre vsak v svojo smer. Vpisala sem se na Ekonomsko gimnazijo v Radovljici, da imam za naprej veliko možnosti za študij.«

Aida Alina Triplat: »Izbrala bi kar končni izlet v Olimje v devetem razredu zaradi druženja, povezanosti med nami. Vpisala sem se na Gimnazijo Poljane: nova okolica, novi prijatelji. Zdi se mi, da je izbira šole pomemben del, kam greš naprej po zgledu in učiteljih.«

Zoja Djulkić Pristavec: »Šola v naravi, ekskurzije, res nam nikoli ni bilo dolgčas. Osnovna šola mi je dala največ znanja, vrednot na splošno, naučila sem se ceniti sama sebe. Vpisala sem se na Gimnazijo Jesenice, najbližja mi je in že od majhnega si želim tja.«

Martin Hrovat: »Odločil bi se kar za ekskurzije ali za zadnjo triado osnovne šole, ko smo imeli nastope z gledališko skupino. Vpisal sem se na Gimnazijo Jesenice zaradi bližine same gimnazije in drugih stvari, kot je Glasbena šola Jesenice. Osnovna šola pa mi je dala predvsem neko temeljno znanje, ki ga bom potreboval kasneje, in tudi nova prijateljstva in poznanstva.«

OŠ 16. DECEMBRA

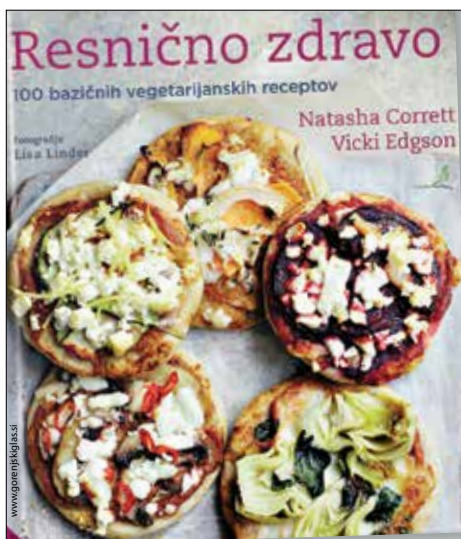
Tamara Dragojevič: »Zaključni izlet v Gardaland je bil tisti, ki nas je še bolj povezal. Res je bilo 'fajn'. Vpisala sem se v športni oddelek Gimnazije Jesenice, igram odbojko. Še naprej bi se rada ukvarjala s športom in si pustila odprta vrata za nadaljnje šolanje.«

Ema Stegnar: »Valeta je bila tista, na kateri smo se res imeli zelo 'fajn'. Vpisala sem se na Gimnazijo Jesenice, ker se mi zdi dobra šola.«

Ana Verbič: »Izbrala bi kar naš skupni izlet v Benetke. Bila je pisana, zanimiva izkušnja, vsi smo se zabavali, strnili veliko spominov. Vpisala sem se na Srednjo zdravstveno šolo Jesenice. Veseli me delo z ljudmi in v zdravstvu je tega veliko.«

Lenart Čarman: »Med najlepše spomine bi uvrstil kar končni izlet v Benetke in Gardaland. Veliko smo se družili, bilo je zabavno. Vpisal sem se na splošni oddelek Gimnazije Jesenice, ker bom imel več študijskih možnosti za naprej.«

Prejemniki županjine petice so tudi Sara Božič, Leon Kogovšek in Ana Lah, ki se sprejema niso mogli udeležiti. Tudi njim želimo vse dobro in uspešno na njihovih novih poteh. Da so imeli v splošnem odlično generacijo devetošolcev, ki so se dokazali tudi v nižjih razredih, sta potrdila ravnateljica OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora mag. Milan Rogelj in ravnateljica OŠ 16. decembra Mojstrana Darja Pikon. Velika zahvala gre tudi staršem in učiteljem.

Za zakisanost telesa, ki nam lahko "nagaja" z raznimi simptomi, je največkrat kriva nepravilna prehrana. Privoščite si jedilnik z bazičnimi jedmi in v telesu spet vzpostavite pravilno kislino-bazično ravnovesje. V knjigi najdete kar 100 receptov za take jedi. Preizkusite!

Velikost knjige je 210 š x 260 v, trda vezava, 192 strani. Redna cena knjige je 26,90 eur. Akcijska cena knjige je samo

9,90
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Zapiramo poslovalnico Dom & tekstil
na Cesti maršala Tita 45 na Jesenicah.

POPUSTI ZA VSE IZDELKE.

Znižane cene so označene na artiklih.

Delovni čas:

- vsak dan od 9. do 17. ure
- v soboto od 9. do 12. ure

V akciji Očistimo Gorenjsko invazivk

SUZANA P. KOVAČIČ

Invazivne tujerodne rastline s svojim agresivnim širjenjem povzročajo ogromno škodo v naravnem okolju. Zato je na osnovi lanskoletnega primera dobre prakse, ki jo je kot prva izvedla Mestna občina (MO) Kranj, letos na Gorenjskem nastala pobuda, da občine pripravijo skupno akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin, na katero so v soboto, 10. junija, povabili zainteresirane posameznike ter različna društva. Akciji Očistimo Gorenjsko invazivk se je pridružila tudi Občina Kranjska Gora.

Na Gorenjskem je trenutno zabeleženih približno 40 invazivnih tujerodnih vrst. Najpogostejše so žlezava nedotika, enoletna suholetnica, kanadska in orjaška zlata rozga ter japonski dresnik, v naravi pa se vedno pogosteje pojavljajo tudi nekatere druge, ki so pobegnile z vrtov in parkov, npr. metuljnik (davidova budleja), lovorikovec, severnoameriške nebine, navadna barvilnica, sirska svilnica, deljenolistna rudbekija. V naravo se razširijo po naravni poti s semeni, ki jih raznašajo veter, voda, ptice, ali z našo pomočjo, če ostanke z vrtov namesto v zbirni center ali domači kompost odlagamo v naravo. Invazivne tujerodne rastline izpodrivajo domorodne vrste, povzročajo gospodarsko škodo in lahko negativno vplivajo na človeško zdravje.

V občini Kranjska Gora so se akcije, kjer so odstranjevali invazivne tujerodne rastline ob kolesarski poti na območju Belce, udeležili štirje prostovoljci, koordinator in županja. Akciji so se pridružile Eko Rutaršce, ki so se lotile tujerodnih rastlin tudi v Rutah (več o tem pa v naslednjem Zgornjesavcu).

Akcija čiščenja ob kolesarski stezi na Belci

Ažmanovi dnevi

Na prvi petek in soboto v juniju so v kongresnem centru hotela Špik v Gozdu - Martuljku potekali 24. Ažmanovi dnevi, simpozij urgentne, gorske in družinske medicine, ki je potekal pod organizacijskim vodstvom Osnovnega zdravstva Gorenjske – OE Zdravstveni dom Trzič in Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS). Udeležili so se ga predvsem urgentni in družinski zdravniki ter člani njihovih timov (sestre, zdravstveniki, reševalci), zdravniki in drugi medicinci GRZS ter Helikopterske nujne medicinske pomoči (HNMP), ki so imeli na voljo številna predavanja o aktualnih zdravstvenih temah ter tudi temah, ki so na drugih strokovnih srečanjih pogosto v manjšini. Simpozij je bil namenjen tudi počastitvi dvajsetih let HNMP Slovenije. V ferati Havadnik so demonstrirali helikoptersko reševanje, v katerem sta sodelovala vojaški in policijski helikopter, prikazali pa so oskrbo osebe v anafilaktičnem šoku in osebe po padcu v steni. **N. T.**

Prikaz reševanja je potekal v ferati Havadnik. / Foto: Tina Dokl

Vodene počitnice mladih

Sofinanciranje izvajanja aktivnosti med poletnimi šolskimi počitnicami je projekt LAS – Lokalne akcijske skupine za preprečevanje odvisnosti Občine Kranjska Gora. Izvaja se z namenom, da bi za otroke in mladostnike v tem času pripravili čim več različnih in zanimivih dejavnosti. Do začetka junija je v projekt Vodeno preživljanje počitnic mladih prispelo kar nekaj predlogov in se zanje zahvaljujejo prijaviteljem. Planinsko društvo (PD) Dovje - Mojstrana bo med 7. in 9. julijem imelo dvodnevni planinski tabor (Vrata–Luknja–Dolič–Sedmera jezera–Bohinj), Društvo za naravo Jalovec 12. avgusta dogodek Ogenj v Alpah (Rateče in Slemenova špica), PD Gozd Martuljk pa 2. septembra Igrajmo se v Rutah pri plezalni steni. Občinska knjižnica Jesenice bo v oddelkih po kranjskogorski občini imela delavnice in tečaje: Ustvarjajmo z Barbaro (Kranjska Gora od 3. do 7. julija, Mojstrana od 10. do 14. julija), tečaj risanja (Kranjska Gora od 24. do 28. julija, Mojstrana od 7. do 11. avgusta), poletna angleška urica (Kranjska Gora 1. avgusta, Mojstrana 2. avgusta). **S. K.**

Naj bodo tudi počitnice varne

KARMEN SLUGA

Podžupanja Občine Kranjska Gora Klavdija Gomboc ter policist Jan Blažič in kandidat za policista Igor Živanovič s Policijske postaje Kranjska Gora so junija obiskali prvošolce obeh osnovnih šol v občini. Preverili so namreč, kako pridno so nosili rumene rutke, s pomočjo katerih so v prometu bolj vidni. »Lepo je, da vsi skupaj – lokalna skupnosti in obe šoli pod strokovnih vodstvom Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu – poskrbimo, da

Obiskali so prvošolce na OŠ 16. decembra Mojstrana ...

so naši otroci varni v prometu, da spoštujejo prometno signalizacijo in prometne predpise, da jih vzgajamo že zgodaj. In seveda lepo je, ko ob koncu šolskega leta prejmejo tudi priznanja in simbolična darila za pridno nošenje rumenih rutk,« je povedala Gombočeva in skupaj s policistoma tako otrokom kot učiteljicam, ki jih prav tako prizadevno učijo pravilnega obnašanja v prometu, zaželela varne in brezskrbne počitniške dni. Otroci pa so jim v zahvalo zapeli nekaj pesmic in tako popestrili lep dogodek v zadnjih dneh šolskega leta.

... in OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora

Pobude in vprašanja svetnikov

Nekaj odgovorov na pobude in vprašanja občinskih svetnikov z majske seje

SUZANA P. KOVAČIČ

Jerneja Legata je zanimalo, ali ima občina možnost, da spodbudi telekomunikacijskega ponudnika, da bi na območju Belce postavil stolp za mobilno omrežje, ki je v tem trenutku zelo slab. Občinska uprava: »Za postavitev takšnega stolpa je treba dobiti primerno zemljišče in soglasje lastnika za postavitev. Z enakimi težavami se soočajo tudi v Gozdu - Martuljku.« Blaž Veber je pozval občinske službe, naj preverijo občinska zemljišča in naredijo popis, na katerih od teh zemljišč stojijo objekti in se zanje ne plačuje najemnina niti zanje ni po-

godbe. Občinska uprava bo pristopila k popisu in vzpostavitvi pregleda nad posegi na občinskem premoženju. »Glede na dejstvo, da beležimo veliko nezakonitih posegov na občinsko premoženje, bomo z vzvodi, ki jih imamo, stvari urejali postopoma.« Polonca Bačnar je opozorila, da je z začetkom poletne sezone vsaj v Ratečah opaziti veliko avtodomov, in predlagala, da se več pozornosti usmeril tudi na to področje. O tem so bili na Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu že obveščeni. Slavko Rabič je glede na omejevanje prometa na gozdni cesti proti Tromeji predlagal, da bi takšno omejitev uredili tudi za

cesto Dovje–Ravne. Na Zavodu za gozdove Slovenije so povedali, da bodo v primeru vloge za gozdno cesto Dovje–Kladje preverili njeno tehtnost. Bogdana Janšo je zanimalo, kako je z ureditvijo brvi Triglavске Bistrice. Občinska uprava: »Javno naročilo je bilo izvedeno, izvajalec je bil izbran. Rok za dokončanje del je 75 koledarskih dni. Samo pot pa ureja TNP.« Tomaž Petrovič je predlagal, da občina začne regulirati ferate in zaračunavati komercialno uporabo. Občinska uprava: »O tem se bomo pogovorili z vsemi deležniki, dobro je treba pretehtati vse nadaljnje korake, odločitev pa bo na strani občinskega sveta.«

Pogumno v podjetništvo

V okviru podjetniških krožkov so učenci obeh šol, mojstranske in kranjskogorske, spoznali pojem podjetništva in predstavili svojo poslovno idejo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske in Občini Kranjska Gora se trudijo spodbujati podjetnost že v osnovnih šolah z vključitvijo učencev v podjetniške krožke. V okviru teh krožkov so učenci Osnovne šole (OŠ) 16. decembra Mojstrana in OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora spoznali pojem podjetništva, se lotili skupinskega reševanja problemov, uporabljali različne tehnike ustvarjanja idej, se seznanili s temeljnimi elementi poslovnega modela, obiskali okoliške podjetnike, izvedli poslovno idejo in napisali mini poslovni načrt. Svojo poslovno idejo so predstavili na zaključnem srečanju podjetniških krožkov v Šolskem centru Škofja Loka. V triminutni predstavitvi so predstavili podjetniško ekipo, kako so prišli do poslovne ideje, v čem so boljši od konkurence, kdo so kupci njihovega izdelka ali storitve, na kakšen način bodo služili denar ...

Z OŠ 16. decembra Mojstrana so svojo poslovno idejo predstavili: učenci Polona Kozelj, Urh Šilar, Lucija Berce, Lara Struna, Ema Sodja, Zala Čufer, Dominik Baloh Robič, Samo Arlič, Lan Klukovič, Lucia Marenče in mentorica Hermina Biščević. Podjetje so poimenovali Pop Corn Kino Mojstrana. »Za poslovno idejo smo se odločili, ker želimo popestriti družabno življenje in dogajanje v Mojstrani. Če si hočemo ogledati kino predstavo, se moramo z avtom zapeljati do Kranja, kar je kar daleč. Omejeni smo bili tudi za druženje v času covida, tako da smo na podlagi ankete, ki smo jo razdelili med sošolce, ugotovili, da se bodo z veseljem udeležili naše kinopredstave. Za našo poslovno idejo smo se odločili tudi zato, ker menimo, da se da kar veliko in hitro zaslužiti. Predvajali smo komedijo Ace Ventura, prodajali

Mojstranški učenci so podjetje poimenovali Pop Corn Kino Mojstrana. / Foto: arhiv Ragorja

Kranjskogorski učenci so podjetje poimenovali 3D Gorenci. / Foto: arhiv Ragorja

hrano in pijačo. Predvideli smo dobiček 200 evrov.«

Z OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora so svojo poslovno idejo predstavili: učenci Žiga Grudnik, Petja Lozar Kolenc, Tara Hadžalić, Martin Hrovat, Neža Šantelj, Ula Spasić in mentorica Mojca Ahčin Rozman. Podjetje so poimenovali 3D Gorenci, d. o. o. »Izdelujemo 3D printane in lasersko izrezane spominke. Vsi naši tiskalniki upora-

bljajo maso, ki je zasnovana na podlagi koruznega škroba. Naš produkt so panjske končnice, ki so s pomočjo lokalnega podjetnika lasersko izrezane iz lesa. So ročno porisane z akvarelnimi barvami in zaščitene s čebeljim voskom. V naši tržni raziskavi se je pokazalo, da bi veliko ljudi kupilo naše izdelke. Naše izdelke prodajamo na trgu Kranjske Gore, na naši spletni strani ter na socialnih medijih.«

Mladi razveseljujejo starejše

Na Ragorju ob financiranju Občine Kranjska Gora že vrsto let izvajajo program medgeneracijskih srečanj v projektu Mladi razveseljujemo starejše.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kot je pojasnila Ana Morticia Štempihar, sodelavka Razvojnega projekta otrokom približati razumevanje oseb v vseh starostnih obdobjih ter starejšim skozi različna srečanja in aktivnosti popestriti vsakdan in povečati njihovo socialno vključenost. »Mlade učimo spoštljivega odnosa do starejših ter sprejemanja starosti in drugačnosti, kar pripomore k vzpostavljanju lepšega in boljšega odnosa med generacijami.« Ragor se je ponovno povezal z OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora in Domom Viharnik, spomladi so skupaj izvedli tri medgeneracijske delavnice, k sodelovanju pa povabili tudi ustvarjalko Tanio Košir. Najprej so na šoli gostili delovno terapevtko Elvijo Čatak in njene varovance iz Doma Viharnik, ki so skupaj z učenci in pod mentorstvom učiteljice Marte Mertelj iz gline izdelali sklede in posodice. Ko so bili izdelki pečeni, so jih, znova na šoli, pobarvali in glazirali. Na zadnji delavnici v Domu Viharnik pa so pod mentorstvom Tanie Košir na lesene deske lepili barvne metuljčke. Sledilo je odprtje razstave izdelkov v Domu Viharnik, ki ga je glasbeno obogatil pevski zbor OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora pod mentorstvom Ane Kresal. »Vsem sodelujočim se še enkrat iskreno zahvaljujemo za sodelovanje in pomoč. Veselimo se tudi že novih druženj in izzivov,« je povedala Ana Morticia Štempihar.

Letošnja tema je bila pomlad / Foto: arhiv Ragorja

Filmi pod lipo

Muzej Kranjska Gora vabi pod Liznjekovo lipo. Tudi letos so v sodelovanju s Sagar kolektivom skrbno izbrali filme, kakršne boste zaman iskali v velikih kinematografih. V petek, 23. junija, so začeli z domačim režiserjem Mihom Mohoričem, idejnim vodjem Filmov pod lipo, ki je režiral dokumentarni film Tekmüvanje o integraciji prvih in edinih romskih gasilcev na svetu v romski vasi Pušča na severovzhodu Slovenije. Julijski program so pripravili v sodelovanju s produkcijsko ekipo StaraGara. V petek, 21. julija, ob 21. uri bo na ogled film Tako se je končalo poletje, ki je dobil nagrado za najboljši kratki film na Zagrebškem filmskem festivalu ter film Jezdec v režiji Dominika Menčaja. Avgustovski otroški večer bo opomnil, da je naša Zemlja ena sama, v septembru pa se selijo v jesen življenja. **S. K.**

Junija je bil na ogled film Tekmüvanje (zaradi slabega vremena v skednju Liznjekove domačije) / Foto: Nik Bertoncclj

Bralni namig

Tokrat v branje v Knjižnici Kranjska Gora predlagajo knjigo Petra Mucka z naslovom Spomini starega alpinista (Planinska zveza Slovenije, 2023). Peter Muck, ki je v hribe začel zahajati že kot otrok, se v 22 zgodbicah spominja svojih plezalskih prigod. V njih opisuje čas takoj po drugi svetovni vojni, ko se je naš alpinizem začel na novo razvijati. Muck v svojih spominih ne opisuje klasičnih alpinističnih vzponov, ampak na pozitiven, humoren način pripoveduje o življenju mladega alpinista takratnega časa. Ideja o Petrovih zabavnih alpinističnih zgodbah se je porodila na vsakoletnih srečanjih alpinistov veteranov. Petrovi sodobniki, povečini same legende slovenskega alpinizma, so ga vztrajno nagovarjali, naj svoje zgodbe izda v knjigi in na ta način ohrani spomin na povojna leta, ko je bilo življenje (alpinista) drugačno kot danes. Dokončno ga je za pisanje nagovorila hči Desa, ko je videla, da piše humoristične tekste za Planinski vestnik. **Z. H.**

Pocarjeva domačija vabi, da jo obiščete

Sezono so na Pocarjevi domačiji v Zgornji Radovni, eni najstarejših v TNP, začeli z dnevom odprtih vrat.

SUZANA P. KOVAČIČ

Začetek sezone na Pocarjevi domačiji, info točki in muzeju Triglavskega narodnega parka (TNP), so v soboto, 17. junija obarvali precej botanično. »Dan je bil namenjen tudi promociji projekta Life for Seeds (Semenska banka), v okviru katerega obnavljamo tri hektare grbinastih travnikov v Radovni. Gre za suhe travnike z orhidejami, ki so še zelo redki v Sloveniji. Obiskovalce smo najprej popeljali na enega od teh travnikov, ki jih obnavljamo, da so s fotoaparatom posneli njegovo biotsko pestrost s kar okrog 120 različnimi vrstami rastlin,« je pojasnila Tanja Menegalija, vodja projekta Semenska banka pri javnem zavodu TNP. Fotografski delavnici je sledila botanična, na kateri so ra-

Sodelavke nedavnega dneva odprtih vrat ob razstavi Vse arcnije iz rož narejene / Foto: Primož Pičulin

stline poimenovali, potem pa so obiskovalcem v sodelovanju z Gornjesavskim muzejem Jesenice predstavili razstavo Vse arcnije iz rož narejene, ki je čez poletje na ogled v skednju Pocarjeve domačije. Razstavo so pripravili v sodelovanju z Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske, predstavljajo tudi njihova projekta Pehtina zelišča in Semenjalnica. Pocarjeva domačija, ki s svojim videzom, bogato zbirko razstavljenih predmetov in zgodbo o Pocarjevih obiskovalcu pričara sliko življenja v krajih pod Triglavom od daljnih stoletij do danes, je čez poletje odprta ob koncih tedna.

Najlepše so nagradili

V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani so v soboto, 17. junija, na Poletni muzejski noči odprli zunanjo fotografsko razstavo Moja pot, ki je rezultat natečaja, ki so ga skupaj s Planinsko zvezo Slovenije (PZS) razpisali v marcu in zaključili

Mirko Potočnik (na sredini) ob svoji prvonagrajeni fotografiji Jutro na Stolu. Ob njem sta še nagrajenca Lan Lakota in Jernej Rodič.

sredi maja. Kot je povedal podpredsednik PZS Martin Šolar, je bila osnovna ideja natečaja letošnje praznovanje 70-letnice Slovenske planinske poti; motivi so bili prosti, a v povezavi s Slovensko planinsko potjo. Sodelovalo je kar 59 avtorjev s 177 fotografijami. Med številnimi izvrstnimi fotografijami je komisija, v kateri sta bila poleg Šolarja še sodelavka Slovenskega planinskega muzeja Eva Schmitt in vrhunski fotograf Rožle Bregar, izbrala 19 razstavnih fotografij, prve tri so tudi nagradili. Še šest dodatnih fotografij je del uvodnega panoja razstave pred muzejem. Prvo mesto je osvojil Mirko Potočnik s fotografijo Jutro na Stolu, drugo Lan Lakota s fotografijo Pogled na kočjo pri Triglavskih jezerih in tretje mesto Jernej Rodič s fotografijo Nad dolino Trente. **S. K.**

Izšel je zbornik Prvih 25 let

Ob 25-letnici delovanja Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Zgornja Gorenjska je spomladi izšel spominski zbornik Prvih 25 let. OZVVS je junija lani praznoval četrto stoletje delovanja. Ob ustanovitvi, leta 1997, je bilo v združenju 255 članov, sedaj jih je čez 1300. Vsako leto pripravijo vrsto spominskih srečanj in se udeležijo pohodov, športnih tekmovanj in sodelujejo z drugimi združenji, društvi in organizacijami. Podrobnosti svojega delovanja in aktivnosti v letih 1997–2022 so zapisali v zbornik, ki je razdeljen v 16 poglavij in obogaten z veliko slikovnega gradiva, ki potrjuje v prispevkih opisano dogajanje. **S. K.**

Društvo že 30 let povezuje mlade s podeželja

Ob praznovanju 30-letnice Društva podeželske mladine Zgornjesavske doline so 9. junija v Mojstrani pripravili predstavitev kmetijske mehanizacije podjetij SIP, Gorenc in Agrometal. Po prikazu sodobnih kmetijskih strojev se je praznovanje nadaljevalo pod šotorom z ansamblom Svizci.

KARMEN SLUGA

Društvo, ki ga drugi mandat vodi Aljaž Smolej z Dovjega, študent živinoreje na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, je trenutno najbolj poznano po »četrtnanjih« oz. »petkanjih«, tedenskih druženjih, ki vsakič potekajo na drugi lokaciji v Zgornjesavski dolini. Zbrali so se že 204-krat, na srečanjih pa beseda teče predvsem o dejavnostih društva, organizaciji dogodkov ter tudi o aktualni kmetijski politiki. Društvo, ki je bilo ustanovljeno z namenom, da povezuje mlade s podeželja ter tiste, ki čutijo povezanost z njim, trenutno šteje 66 članov, starih

od 15 do 40 let, iz občin Kranjska Gora, Jesenice, Žirovnica in Gorje. Pri delovanju jim pomaga in svetuje tudi Ana Beden, svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj. Letos so, v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo, v Gorjah organizirali regijski kviz Mladi in kmetijstvo. Zmagala je ekipa Zgornjesavcev ter se uvrstila na državno tekmovanje, kjer je zasedla 8. mesto. V sodelovanju z Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske so junija v Ratečah in na Dovjem izvedli delavnice v okviru projekta Med zgornjesavskimi stogovi, na katerih so osnovnošolcem predstavili staro

Že drugi mandat zapored društvo uspešno vodi Aljaž Smolej. Prva predsednica društva je bila Barbara Jakopič, njeni nasledniki pa Ciril Černe, Janez Robič, Boštjan Rekar, Urška Starman, Miha Smolej, Pavel Hlebanja in Cene Černe. / Foto: Nik Bertoncelj

Društvo, ki je bilo ustanovljeno z namenom, da povezuje mlade s podeželja ter tiste, ki čutijo povezanost z njim, trenutno šteje 66 članov, starih od 15 do 40 let, iz občin Kranjska Gora, Jesenice, Žirovnica in Gorje.

Prikaz kmetijske mehanizacije / Foto: Nik Bertoncelj

orodje za košnjo ter spravilo krme in prikazali, kako se »stog obdeva«.

»V juliju si bomo ogledali tradicionalne Državne kmečke igre, v avgustu pa sejem v Gornji Radgoni ter se udeležili varne vožnje s traktorji in priključnimi stroji v centru na Vranskem. Aktivno bomo sodelovali pri praznovanju 30-letnice Zveze slovenske podeželske mladine ter v ta namen organizirali pohod 30 podeželjanov na Triglav. Uspešno in dinamično leto bomo končali z ekskurzijo, kjer si bomo ogledali primere dobrih praks s področja kmetovanja,« načrte našteje predsednik Aljaž Smolej in doda: »Naša velika želja je, da bi se nam pridružilo še več mladih, novih članov. Za doseganje zastavljenih ciljev ter ustvarjanje novih projektov je namreč pomemben vsak posameznik.«

Muzejski večer za ljubitelje alpske zgodovine

V Slovenskem planinskem muzeju so gostili dr. Marijo Mojco Peternel, ki je predstavila svojo monografijo »Ljubiteljem kranjskih Alp!« Kranjska podružnica Nemškega in avstrijskega planinskega društva.

NIKA TOPORIŠ

Lektorica za nemški jezik na Oddelku za zgodovino ljubljanske Filozofske fakultete, obenem pa tudi zgodovinarica, docentka za področje slovenske in obče zgodovine 19. stoletja, ki je nekaj živela na Dovjem, je v okviru muzejskega večera predstavila zgodovino alpskega prostora druge polovice 19. stoletja do prve svetovne vojne. Predavanje je bilo osredotočeno na delovanje Kranjske podružnice nemškega in avstrijskega planinskega društva, dr. Marija Mojca Peternel pa je poslušalcem ponudila uvid v bogato zgodovino delovanja društva, orisala sestavo Kranjske podružnice, njeno članstvo in jih seznanila z bogato planinsko zgodovinsko dediščino. »Nemško-avstrijsko planinsko društvo pogosto ni bilo predmet slovenskega zgodovinskega pisa, vendar je kljub temu imelo velik vpliv na naše doživetje gora,« je uvodoma pojasnila predavateljica. Zgodovinarica je poslušalce popeljala 150 let nazaj po zgodovinski časovni premici, ko je bil slovenski prostor še del večje politične tvorbe, za svet nad gozdno mejo pa je veljalo, da ga obiščejo le

»Motiv za ustvarjanje te monografije pravzaprav leži v dejstvu, da sem po duši 'hribovka'. Zelo rada odkrivam visoki svet, in ko sem enkrat začela prebirati te snovi, so se stvari začele odpirati, sestavljati, odkrila sem zanimive zgodbe, ki sem jih strnila v knjigo, saj se mi je zdelo, da morajo biti zbrane na enem mestu.«

Marija Mojca Peternel / Foto: Nik Bertonec

redki. »Prvo planinsko društvo je bilo ustanovljeno v Angliji, za naš razvoj planinstva pa sta bila pomembna dva centra, na Dunaju in v Münchnu. Avstrijsko planinsko društvo in nemško planinsko društvo sta sprva delovala ločeno, kasneje pa je prišlo do združitve,« je pojasnila predavateljica. Kot je povedala, je bilo v združenem društvu kasneje skupno osem podružnic, leta 1874 so v Ljubljani ustanovili Kranjsko podružnico, katere prva in glavna naloga je bila pridobivanje čim več novih članov. »Naloge Kranjske podružnice so bile pravzaprav naloge društva. V statutu je bilo zapisano zelo veliko o gradnji koč, označevanju in gradnji poti, poleg tega pa si je Kranjska podružnica močno prizadevala za izobraževanje članov in širše javnosti,« je pojasnila.

Posebno pozornost je avtorica namenila tudi prvemu vodniškemu tečaju

na Slovenskem, ki je bil leta 1894 organiziran v Mojstrani. Pojasnila je, da so se tečajniki prvič zbrali 11. februarja v gostišču Šmerc, kjer so se redno srečevali vsi znani predstavniki alpskega sveta. »Tečaj je trajal pet koncev tedna, nanj pa se je od 14 povabljenih odzvalo 13 vodnikov. Program je obsegal 35 ur, ob sobotah so zbrani ponavljali že obravnavano snov, nedelje pa so bile namenjene spoznavanju novih vsebin,« je še dodala.

»Motiv za ustvarjanje te monografije pravzaprav leži v dejstvu, da sem po duši 'hribovka'. Zelo rada odkrivam visoki svet, in ko sem enkrat začela prebirati te snovi, so se stvari začele odpirati, sestavljati, odkrila sem zanimive zgodbe, ki sem jih strnila v knjigo, saj se mi je zdelo, da morajo biti zbrane na enem mestu,« je še pojasnila na koncu.

Srednjeveški dan v Viharniku

Sončno vroče junijsko popoldne. Na Viharnikovem vrtu se nekaj dogaja. V zavetje sence sedejo stanovalci, zaposleni in njihovi otroci. Vstopajo ob zvokih lajne. Začne se selitev v srednji vek ...

KARMEN SLUGA, FOTO: NIK BERTONCELJ

Na prizorišče najprej stopijo člani Igralske skupine viteza Gašperja Lambergarja. S plesom, predstavitvijo svoje zastave in grba, sabljanjem in požiranjem ognja navdušijo zbrane. Na ogled so štirje starodobniki, avtomobili, ki jih vsi z zanimanjem občudujejo. Vsak se rad ustavi tudi pri stojnici starih igrač, ki jih predstavitva gospa Dragica in njen soprog iz Muzeja starih igrač v Šenčurju. Gospa Maruša, stanovalka Doma Viharnik, zbrane z besedo popelje v čase, ko je bila učiteljica. Gospa Darinka na stojnici pokaže stare predmete in gospodinjske pripomočke, lajnarke iz društva Kranjskih komedijantov pa dajeta pravi takt celotni srednjeveški zgodbi. Ker je res vroče, prija sladoled, ki ga ponudijo na retro stojnici. Za popestritev dogajanja poskrbi razigrana in vedno dobrovoljna »nova stanovalka doma« Zofka, ob koncu pa nastopi še Mešani pevski zbor Odmev Kranjska Gora.

Viteški ples

Lajnarici

Zofka je poskrbela za smeh.

Na ogled so bile tudi stare igrače.

»Potovanje v preteklost nam daje življenjsko energijo in spomine, ki v starosti dobijo poseben pomen. Prav temu je bil namenjen dogodek Skozi čas s tremi generacijami. Združili smo potovanje v preteklost z druženjem stanovalcev, njihovih svojcev in naših zaposlenih ter njihovih otrok. Ni naključje, da se prireditev začne na način, ki se spogleduje z umetno inteligenco, z glasom Viharnika, ki vodi vse udeležence. Vendar ta nikakor ne more nadomestiti zaposlenih, ki z veseljem pospremljajo obiskovalce na ogled doma ali do našega unikatnega retro vozička, kjer se lahko posladkajo s sladoledom.« S temi besedami nas po koncu dogajanja v realni čas vrne direktorica Doma Viharnik Karmen Romih. In doda, da se tudi v domu srečujejo s pomanjkanjem kadra, s pomanjkanjem zdravnikov in podhranjenostjo v številu ur zdravnika na letni ravni na stanovalca. A če so vitezi v srednjem veku izbojevali marsikatero bitko, Romihova upa, da jim bo to uspelo tudi v Viharniku.

Starih predmetov ne vrzite stran

»Srce me boli, ko vidim, da ljudje mečejo stran stare rateške predmete, ki so neprecenljiva kulturna dediščina,« pogovor začne 14-letni Lenart Cuznar, ko sedeva za mizo v njegovi domači hiši. V njem namreč že od drugega razreda osnovne šole, ko so morali v šolo prinesiti en star predmet, tli strast do zbiranja starin. In ta je iz dneva v dan močnejša.

KARMEN SLUGA

Trenutno je najbolj ponosen na staro rateško skrinjo iz leta 1848. Lotil se je tudi njenega restavriranja, pri katerem mu pomaga daljna sorodnica, akademska slikarka Lea Svrzikapa iz Kranjske Gore, ki je detajle z oljnimi barvami znova oživila. »Na žalost se skrinja ni ohranila v celoti, ohranjeno je le pročelje, na katerem so rože ter srce, Marijino in Jezusovo. Druge dele je napadla lesna muha, a mi je uničeno ogrodje nato znova naredil rateški mizar Pavel Kopavnik, po domače Majden Pavel, za kar sem mu zelo hvaležen. Tako je skrinja zdaj znova videti kot celota in bo tudi uporabna,« pove Lenart, ki se trikov restavriranja uči tudi na spletu. Zdaj že nestrpno čaka, da bo skrinja dokončno nared in jo bo lahko postavil v svojo sobo. Pripravljene ima namreč že stare prte, šlabanko in druge rateške narodne noše, ki jih bo skrbno zložil vanjo in nato uporabil ob največjih praznikih. Prva starina, ki jo je dobil, je bila petrolejka – podarila mu jo je stara mama. Na Bolhi je nato kupil hišni oltar oziroma »tabwo« s sveto družino, iz katere se še vedno lahko zasliši Sveta noč. Med podiranjem stare kmetije so se lastniki namreč odločili, da je ne potrebujejo več. S spleta pa sta do njega pot našli tudi zibelka iz okolice Ljubljane ter stara ura.

Lenart tudi igra na citre. Začel je pri Danici Butinar, nato pa učenje nadaljeval v Glasbeni šoli Jesenice pri Damjani Praprotnik. Ob tem ponosno pove, da ima v zbirki starin tudi citre iz leta 1891, ki mu jih je podarila prav

Lenart Cuznar je trenutno najbolj ponosen na staro rateško skrinjo iz leta 1848. Lotil se je tudi njenega restavriranja, pri katerem mu pomaga daljna sorodnica, akademska slikarka Lea Svrzikapa iz Kranjske Gore, ki je detajle z oljnimi barvami znova oživila.

sorodnica Lea, ki je, kot pravi, »zelo dobro vedela, kaj mi bo res všeč«.

»Če kar koli starega nameravate vreči v smeti, tega, prosim, ne storite. Z veseljem predmet vzamem in poskrbim,

»Če kar koli starega nameravate vreči v smeti, tega, prosim, ne storite. Z veseljem predmet vzamem in poskrbim, da ne bo šel v pozabo,« vsem sporoča Lenart Cuznar.

da ne bo šel v pozabo,« vsem sporoča Lenart, ki po osnovnošolskem šolanju v Kranjski Gori jeseni odhaja na Srednjo zdravstveno šolo na Jesenice, kamor ga je usmerila sestra Erika, ki je babica v jeseniški porodnišnici. Lenart ima sicer tudi še starejša brata

Tomaža in Blaža. Med počitnicami ne bo šel na morje, raje bo pomagal delati na domači kmetiji, saj je kmetovanje prav tako njegovo veliko veselje. Doma imajo štiri koze in dve kravi,

Lenart pa rad poprime za prav vsako delo. Kot se za pravega Ratečana spodobi, pa ga boste v družbi mami Slavice in očeta Slavka lahko srečali tudi na tradicionalnem Vaškem dnevu, ki bo v Ratečah 15. avgusta, seveda ode tega v staro rateško nošo.

Letovali v Omišu

Člani Društva invalidov (DI) občine Kranjska Gora ter društev upokojencev Dovje - Mojstrana in Kranjska Gora so od 7. do 14. junija letovali v Omišu, obiskali so tudi Imotski, se s čolnom peljali po reki Cetini, okušali domače dobrote ... Udeležencev je bilo 75, in kot je dejal predsednik DI Marko Košir, je vsak lahko našel nekaj zase. »Bilo je lepo in tudi družba je bila odlična.« S. K.

S čolnom po reki Cetini

Kranjskogorska ekipa z odličnim drugim mestom / Foto: J. Zelnik

Državni podprvaki

Medobčinsko društvo invalidov (MDI) Kranj in Mestna občina (MO) Kranj kot soorganizator sta v soboto, 3. junija, izvedla ekipo državno prvenstvo v balinanju za invalide Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja, ki je potekalo na dveh baliniščih v Kranju. Po predhodnih območnih tekmovanjih se je na prvenstvo uvrstilo šest ženskih in devet moških ekip, skupaj okrog osemdeset športnikov. Pri ženskah so državne prvakinje postale članice Društva invalidov Ajdovščina - Vipava, druge so bile članice MDI Kranj, tretje pa MDDI Radovljica. Pri moških so zmagali člani Društva invalidov Postojna, z drugim mestom so prijetno presenetili člani Društva invalidov občine Kranjska Gora, tretji so bili MDI Kranj. S. K.

NISSAN

Novi Nissan Qashqai e-POWER
Užitek vožnje na elektriko, zdaj brez polnjenja

199 € | **8 LET** | **BOGATA**
NA MESEC | JAMSTVA* | OPREMA

Kombinirana poraba goriva: 5,4–5,3 l/100 km. Emisije CO₂: 123–120 g/km. Emisijska stopnja: Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0039 g/km. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

*Informativni izračun je narejen na dan 10.5.2023 za Nissan Qashqai e-POWER N-Connecta. Maloprodajna cena z že upoštevanim popustom in DDV ter ceno kovinske barve, znaša 35.920,00 €. Informativni izračun za skupni znesek kredita v višini 10.547,71 € je narejen za dobo odplačila 60 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 4,99 % in polog v višini 25.372,29 €. EOM = 8,09 % se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Skupni znesek, ki ga mora odplačati kreditjemalec, znaša 12.627,20 €, od tega znašata zavarovalna premija 438,20 € in strošek odobritve kredita 249,00 €. Kreditjemalec vrne kredit v 60 mesečnih obrokih v višini 199,00 €. V mesečni obrok je vključeno zavarovanje za brezposelnost, nezgodno smrt in nezgodno invalidnost. Pogoji akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno 6.000 € oziroma maksimalno financirano vrednostjo 16.900 €, minimalnim trajanjem 36 mesecev oziroma maksimalnim trajanjem 60 mesecev ter sklenitev obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Pridržujemo si pravico do napak. Velja preko Nissan Financial Services. **Podaljšano jamstvo 8 let vključuje 5 let jamstva oz. 160.000 skupno prevoženih kilometrov (3 leta tovarniške garancije in 2 leti podaljšane jamstva Real Garant) in dodatna 3 leta podaljšane jamstva Real Garant oz. 160.000 skupno prevoženih kilometrov, kar nastopi prej. Podaljšano jamstvo je storitev zavarovalnice Real Garant Versicherung AG in velja od izteka tovarniške garancije pod pogoji navedenimi v pogodbi o podaljšanem jamstvu in pogojih jamstva. Nissan si pridržuje pravico, da predčasno zaključijo akcijo ali jo podaljša. Vse prodajne cene (MPC*) = maloprodajne cene) so neobvezujoče priporočene cene in vključujejo 22% DDV in DMV. Pridržujemo si pravico do napak. Silke so simbolne. Pooblaščenec uvoznik: GA-Adriatic, d. o. o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na nissan.si

Jesenice, Finžgarjeva 2, tel.: 04 58 33 330
Lesce, Hraška cesta 25, tel.: 04 53 53 450

Razglednice, dobre knjige in še kaj ...

Poletje v knjižnicah Zgornjesavske doline

SUZANA P. KOVAČIČ

V Knjižnici Kranjska Gora so na začetku junija s predstavitvijo knjige in odprtjem razstave Prelepi gorenjski svet do jeseni zaključili redna mesečna predavanja. V knjigi so predstavljene stare razglednice iz zbirke Leopolda Kolmana po izboru Mirana Dolarja ter zgodovinarja in bibliotekarja Jureta Sinobada, ki je knjigo tudi predstavil. Na razstavi, ki si jo v knjižnici lahko ogledate do konca avgusta, so na ogled razglednice iz Zgornjesavske doline.

V juliju in avgustu si v knjižnicah Zgornjesavske doline namesto debelih in težkih knjig lahko izposodite vsaj dve knjigi v mehki vezavi za 'lahkih rok naokrog', zapakirani v priročen nahrbtnik, ki vam ga bodo ob tej priložnosti podarili. Za odrasle bralce še vedno poteka bralni projekt Ta veseli knjižni svet. Bralce, ki bodo od 1. oktobra 2022 do 31. avgusta 2023 prebrali in ocenili vsaj sedem knjig s seznama izbranega gradiva, bodo ob zaključku sezone na zaključni prireditvi razveselili s priznanjem in nagrado.

Sredi junija so začeli tudi novo sezono poletnega branja. Skupaj z Mestno knjižnico Ljubljana otroke in mlade bralce vabijo k poletnemu projektu Poletavci in NajPoletavci. Svoj bralni seznam najkasneje do 10. septembra oddajte v knjižnici, na spletni strani ali po pošti. Zaključna prireditve s predstavo in žrebanjem nagrad bo 21. septembra ob 18. uri na oddelku za otroke Občinske knjižnice Jesenice. Gost prireditve bo ilustrator in stripar Ivan Mitrevski.

Najmlajši obiskovalci boste svojo ustvarjalnost v knjižnicah Zgornjesavske doline lahko razvijali tudi na poletnih ustvarjalnih delavnicah.

Jure Sinobad in sodelavka Občinske knjižnice Jesenice Nataša Kokošinek, ki je pripravila razstavo razglednic / Foto: Tina Dokl

»Ponija« pognala rekordno hitro

Na startu tekme Red Bull Goni Pony v Kranjski Gori jih je bilo na prvo junijsko soboto kar 1490 (prijavljenih je bilo 1600), kar je največ doslej. Pred njimi je bilo dobrih 13 kilometrov proge, 801 višinski meter, 24 zloglasnih serpentin do vrha Vršiča. Vse to so premagali z 20-palčnimi kolesi brez prestav. Najhitrejša sta bila prvič Avstrijec Martin Höck pri moških in petič Gorenjka Laura Šimenc pri ženskah, ki je postavila tudi nov ženski rekord. S časom 44 minut in 55 sekund je za 53 sekund izboljšala svoj dosedanji rekordni čas. Martin Höck se ni približal rekordu Luke Kovačiča (39 minut in 39 sekund), ki ga letos zaradi tekme v gorskem teku v tujini ni bilo na startu. Za vzpon je potreboval 44 minut in 20 sekund. **M. B.**

Na Vršič že devetič / Foto: Siniša Kanižaj/Red Bull Pool Content

Letni koncert

V petek, 16. junija, je bil v Dvorani Vitranc letni koncert Simfoničnega orkestra Jesenice. Orkester združuje glasbenike vseh generacij – trenutne in nekdanje učence Glasbene šole Jesenice, ljubiteljske glasbenike, dijake in študente glasbe ter poklicne orkestrske glasbenike in učitelje. Letos je dirigentsko palico prevzel Gašper Breznik, kot solist se je tokrat predstavil učitelj klavirja Leon Šmid. V pestrem glasbenem programu je lahko vsakdo našel nekaj zase – od klasične in filmske do slovenske zabavne in narodnozabavne glasbe. **S. K.**

Folklorni nastop v Viharniku

Otroci, ki obiskujejo folkloro v vrtcu v Ratečah, so z nastopom razveselili stanovalce Doma Viharnik v Kranjski Gori. »Vaje imamo ob torkih, nastop v Viharniku pa je bil za večino otrok prvi, saj smo 'izgubili' kar dve generaciji zaradi epidemije covid-19,« je povedala mentorica Metka Šušterčič, ki ji pri vajah in na nastopih po novem pomaga Anica Davidovič. Ker so krstni nastop odlično prestali, se zdaj seveda že zelo veselijo tudi novih. **K. S.**

Turnir je odprla županja Henrika Zupan.

Športno na Vanišah

Na Vanišah v Podkorenu nadaljujejo in celo nadgrajujejo tradicijo. Zadnji konec tedna v juniju so namreč pripravili prvi Vikend športa in zabave.

KARMEN SLUGA

Sobota je bila namenjena turnirju trojk v odbojki na mivki, v spremljevalnem programu pa so zbrani lahko izvajali enajstmetrovke in se udeležili različnih družabnih iger. Na praznično nedeljo, na dan državnosti, so organizirali še tradicionalni nogometni turnir, ki ga je odprla kranjskogorska županja Henrika Zupan. Moči je merilo osem ekip, ki jim je bilo naklonjeno tudi vreme. »Rad bi se zahvalil vsem, ki

pomagajo, da je športni park na Vanišah urejen, še posebno Komunalni in Občini Kranjska Gora. Vesel sem, da smo obnovili igrala in imajo tudi otroci zdaj znova tak kotiček, kot se spodobi,« je povedal predsednik Športnega društva Vaniše Samo Cuznar. Prizadevnost članov za lepo urejena igrišča in okolico je pohvalila tudi županja in obljubila, da bo občina športnim društvom še naprej namenjala sredstva, za katera se lahko potegujejo na vsakoletnem razpisu.

Mednarodni teniški turnir

V Kranjski Gori – na igriščih poleg hotela Best Western – je od 12. do 18. junija potekal zadnji od trinajstih teniških turnirjev WTT v Sloveniji za ženske. Primarni cilji organizatorjev je popularizacija tenisa v Sloveniji ter omogočanje nastopa najboljšim slovenskim tekmovalcem na domačih tleh. Kot je povedal direktor turnirja Kranjska Gora Open 2023 iz Tenisa Slovenije Maks Tekavec, turnejo sestavlja blizu 500 turnirjev v 70 državah, kranjskogorsko tekmovanje pa je imelo nagradni sklad 15.000 ameriških dolarjev. Poudaril je, da so imeli v Kranjski Gori zelo lepe pogoje za tekmovanje, pohvalil je hotelsko ospebo, ker so teniška igrišča tik ob hotelu, pa je bila za igralke tudi logistika veliko lažja. »Igrati tenis v neokrnjeni naravi pod Julijskimi Alpami pa je prav tako neverjetna izkušnja za vse udeležence,« je še dodal Tekavec. »Kranjska Gora postaja tudi poletno športno turistično središče. Strategija razvoja turizma gre v smeri Kranjske Gore kot destinacije 356 dni na leto. Včasih smo že bili znani kot teniška destinacija in verjamem, da bo tako tudi v prihodnje,« pa je ob robu turnirja povedala kranjskogorska podžupanja Klavdija Gomboc. V Kranjski Gori je sicer zmagala Romunka Anca Alexia Todoni ter tako prišla do svoje krstne turnirske zmage WTT med profesionalkami. K. S.

BRUNARICA PRI INGOTU

IZLET V KULINARIČNE IN KULTURNE DOGODIVŠČINE

V Jasenjah, planšariji nad Gozdom Martuljkom, je lepo ob vsakem vremenu in veselimo se vašega obiska.

T: 041 749-048, 031 749-048
E: barbara.robic@telemach.net
www.jasenje-priingotu.com

Julij in avgust 2023

Od ponedeljka, 3. 7., do petka, 7. 7. 2023, od 10.00 do 11.30

📍 Kranjska Gora, Knjižnica Kranjska Gora

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE: USTVARJAMO Z BARBARO, USTVARJALNA DELAVNICA ZA OTROKE

Za otroke od 4. leta starosti, maksimalno število udeležencev je 12. Potrebne so prijave, ki jih zbirajo do zapolnitve mest na dolina@knjiznica-jesenice.si.

Knjižnica Kranjska Gora, +386 4 583 42 15, prijave na: dolina@knjiznica-jesenice.si

Od četrta, 6. 7., do nedelje, 9. 7. 2023 📍 Kranjska Gora, Best Western Hotel

4-DNEVNI TENIŠKI KAMP

Ponujajo 8+ ur strokovnega poučevanja tenisa na peščenih igriščih s poldnevni počitkom za raziskovanje Slovenije pod Julijskimi Alpami. Zarja Bole, +386 30 323 023 ali tenismedgorami@gmail.com

Petek, 7. 7. 2023 ob 20:00 📍 Kranjska Gora, Mojstrana – trg Olimpijcev

POLETJE POD TRIGLAVOM: ANSAMBEL ROBOVI

Turizem Kranjska Gora, kontakt: info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Petek, 7. 7. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

VEČER NA TRGU 1

MePZ Kranjska Gora vabi na tradicionalni Večer na trgu v Kranjski Gori. MePZ Kranjska Gora, nevenka.g17@gmail.com ali +386 4 5881 752

Sobota, 8. 7. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

VEČER NA TRGU 2

MePZ Kranjska Gora vabi na tradicionalni Večer na trgu v Kranjski Gori. MePZ Kranjska Gora, nevenka.g17@gmail.com ali +386 4 5881 752

Od ponedeljka, 10. 7., do petka, 14. 7. 2023, od 10.00 do 11.30
📍 Mojstrana, Knjižnica Dovje - Mojstrana

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE: USTVARJAMO Z BARBARO, USTVARJALNA DELAVNICA ZA OTROKE

Za otroke od 4. leta starosti, maksimalno število udeležencev je 12. Potrebne so prijave, ki jih zbirajo do zapolnitve mest na dolina@knjiznica-jesenice.si.

Knjižnica Dovje - Mojstrana, +386 4 583 42 15, prijave na: dolina@knjiznica-jesenice.si

Petek, 14. 7. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

POLETJE POD VITRANCEM: ANZHE

Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Sobota, 15. 7. 2023, ob 23.00 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

POLETJE POD VITRANCEM: ŠEXPIR

Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Od četrta, 20. 7., do nedelje, 23. 7. 2023 📍 Kranjska Gora, Best Western Hotel

4-DNEVNI TENIŠKI KAMP

Ponujajo 8+ ur strokovnega poučevanja tenisa na peščenih igriščih s poldnevni počitkom za raziskovanje Slovenije pod Julijskimi Alpami. Zarja Bole, +386 30 323 023 ali tenismedgorami@gmail.com

Petek, 21. 7. 2023 ob 20.00 📍 Mojstrana, trg Olimpijcev

POLETJE POD TRIGLAVOM: SENTA

Turizem Kranjska Gora, kontakt: info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Sobota, 22. 7. 2023, od 16.00 do 20.00 📍 Kranjska Gora, Gasilski dom Kranjska Gora

GASILSKA VESELICA V KRANJSKI GORI

Vabljeni na gasilsko veselico pred gasilski dom v Kranjsko Goro, kjer vas bo zabavala glasba ansambla Gorenjski kvintet. PGD Kranjska Gora, peter.hojnik@gmail.com

Sobota, 22. 7. 2023, ob 20.00 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

5. VEČER NA BOROVSKE VESI

Mešani pevski zbor Kranjska Gora vabi na tradicionalni 5. večer na Borovski vesi

MePZ Kranjska Gora, nevenka.g17@gmail.com ali +386 4 5881 752

Od ponedeljka, 24. 7., do petka, 28. 7. 2023, od 10.00 do 11.30
📍 Knjižnica Kranjska Gora

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE: TEČAJ RISANJA

Za otroke od 5. leta starosti, maksimalno število udeležencev je 12. Potrebne so prijave, ki jih zbirajo do zapolnitve mest na dolina@knjiznica-jesenice.si.

Knjižnica Kranjska Gora, +386 4 583 42 15, prijave na: dolina@knjiznica-jesenice.si

Petek, 28. 7. 2023 ob 20:00 📍 Mojstrana – trg Olimpijcev

POLETJE POD TRIGLAVOM: ALJA WOLTE SULA

Turizem Kranjska Gora, kontakt: info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Petek, 28. 7. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

POLETJE POD VITRANCEM: ANZHE

Ko se vršaci nad Kranjsko Goro julija začnejo barvati, zaživi tradicionalni festival Poletje pod Vitrancom.

Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Petek, 29. 7. 2023, ob 20.00 📍 Mojstrana, Trg olimpijcev

POLETJE POD TRIGLAVOM: ALJA WOLTE SULA

Turizem Kranjska Gora vabi na tradicionalni Večer na Trgu olimpijcev. Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Sobota, 29. 7. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

POLETJE POD VITRANCEM: THE WEST BAND

Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Torek, 1. 8. 2023, od 10.00 do 11.30 📍 Knjižnica Kranjska Gora

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE: ANGLEŠKA URICA

Poletne počitnice si lahko popestrite tudi v knjižnicah. Otroci so vabljeni na poslušanje pravljic v angleškem jeziku in ustvarjalno delavnico z Rebbeco Svetina.

Knjižnica Kranjska Gora, +386 4 583 42 15, prijave na: dolina@knjiznica-jesenice.si

Sreda, 2. 8. 2023, od 16.00 do 17.30 📍 Knjižnica Dovje - Mojstrana

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE: ANGLEŠKA URICA

Poletne počitnice si lahko popestrite tudi v knjižnicah. Otroci so vabljeni na poslušanje pravljic v angleškem jeziku in ustvarjalno delavnico z Rebbeco Svetina.

Knjižnica Dovje - Mojstrana, +386 4 583 42 15, prijave na: dolina@knjiznica-jesenice.si

Petek, 4. 8. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo

POLETJE POD VITRANCEM: DITKA

Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Sobota, 5. 8. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

VEČER NA TRGU 3

MePZ Kranjska Gora vabi na tradicionalni Večer na trgu v Kranjski Gori. MePZ Kranjska Gora, nevenka.g17@gmail.com ali +386 4 5881 752

Sobota, 5. 8. 2023 od 16.00 📍 Podkoren

GASILSKA VESELICA POD LIPO

Kontakt: +386 41 897 117

Od ponedeljka, 7. 8., do petka, 11. 8. 2023, od 10.00 do 11.30

📍 Knjižnica Dovje - Mojstrana

POLETNE POČITNIŠKE DELAVNICE: TEČAJ RISANJA

Za otroke od 5. leta starosti, maksimalno število udeležencev je 12. Potrebne so prijave, ki jih zbirajo do zapolnitve mest na dolina@knjiznica-jesenice.si.

Knjižnica Dovje - Mojstrana, +386 4 583 42 15, prijave na: dolina@knjiznica-jesenice.si

Režim na poti do Dovške Babe

Med pašno sezono na pobočjih Dovške Babe in planine Dovška Rožca se je treba izogibati gibanju zunaj označenih poti in vznemirjanju živali. »Tako kot prejšnje leto bo tudi letos na zgornjem delu makadamske poti proti Dovški Babi potekal poostren nadzor. Dodatno bo omejen dostop vsem osebnim vozilom, ki je sicer v veljavi že nekaj let, ter gorskim kolesarjem. Letos je zapora ceste ponovno postavljena v času pašne sezone na Ravnah (križišče Dovška Baba – Hruščanska planina (Visoke) za vsa osebna vozila (izjema so lastniki zemljišč) in za gorske kolesarje. Od tam lahko nadaljujete peš,« so sporočili iz Turizma Kranjska Gora, kjer obiskovalcem Dovške Babe tudi svetujejo, da vozila parkirajo na urejenih parkiriščih na Dovjem in se na Dovško Babo odpravijo peš.

Petek, 11. 8. 2023, ob 20.30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

POLETJE POD VITRANCEM: DIXIE SHOCK BAND

Turizem Kranjska Gora, info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Petek, 11. 8. 2023 ob 20:00 📍 Mojstrana, Trg Olimpijcev

POLETJE POD TRIGLAVOM: PIHALNI ORKESTER JESENICE – KRANJSKA GORA

Kulturno društvo – Pihalni orkester Jesenice – Kranjska Gora, kontakt: +386 31 209 177

Sobota, 12. 8. 2023 ob 20:30 📍 Kranjska Gora, trg pred cerkvijo Kranjska Gora

POLETJE POD VITRANCEM: THE WEST BAND

Turizem Kranjska Gora, kontakt: info@kranjska-gora.eu ali +386 4 580 94 40

Torek, 15. 8. 2023, ob 17.30 📍 Kranjska Gora–Rateče

28. KRANJSKOGORSKA DESETKA

Udeležite se tradicionalnega in vsako leto bolj množičnega teka s skupinskim štartom na trgu pred hotelom Razor v Kranjski Gori, 17.30 otroški tek, 18.00 odrasli.

Turistično društvo Kranjska Gora, klavdija.gomboc1@gmail.com ali +386 51 352 989

Torek, 15. 8. 2023 ob 12.00 📍 Rateče trg na Gorici

28. VAŠKI DAN

Kulturno etnološka prireditev, veselica z ansamblom Calipso TD Rateče - Planica, Info@ratece-planica.si ali +386 (0)4 5876 041

Varno v gore poleti

Planinska zveza Slovenije je objavila vrsto priporočil za varnejše obiskovanje gora in hribov. Obiskovalcem gora, ki niso večji gibanja v gorskem svetu in nimajo dovolj lastnih izkušenj, priporočajo, da se v gore odpravijo pod vodstvom gorskega vodnika. Pomembno je tudi načrtovanje in sporočanje svoje poti. V gore se je treba odpraviti dovolj zgodaj, predvsem pa s primerno opremo. Planinske poti v Sloveniji so označene s Knafelčevo markacijo in so razvrščene glede na zahtevnost. Ostanite na označenih poteh in ne uporabljajte bližnjic. V primeru nesreče pokličite številko 112 in sporočite, kdo kliče, kaj se je zgodilo, kje in kdaj se je zgodilo, koliko je ponesrečencev, kakšne so poškodbe in kakšno pomoč potrebujete. Nudite prvo pomoč v okviru svojega znanja in sposobnosti. **S. K.**

Koledar prireditev

V sodelovanju s Turizmom Kranjska Gora v Zgornjesavcu objavljamo mesečni koledar prireditev v občini Kranjska Gora. Vsa društva, organizacije in organizatorje dogodkov vabimo k vpisu svojih dogodkov v tabelo. Za vpis v tabelo si morate predhodno urediti dostop, za kar vas prosimo, da pišete na e-naslov info@kranjska-gora.eu oziroma pokličete na številko 04 580 94 43.

Slovenski večer

Kranjskogorska Oštarija ob petkih zvečer gosti Slovenski večer.

ALENKA BRUN

Domačo kulinarično zgodbo, ki so si jo v Oštariji zamislili že v začetku leta, nadaljujejo v poletno sezono. Ob petkih sedaj pripravljajo Slovenske večere, ki jih bo terasa Oštarije gostila vse do konca avgusta, gostom pa tako ponudila tradicionalne slovenske okuse ter domačo, slovensko glasbo,

Folklorniki so na prvi večer poskrbeli za plesno razpoloženje oziroma že kar folklorne igre – recimo klepanje ali brušenje kose ob glasbi – in vanje vpletli tudi obiskovalce. / Foto: Alenka Brun

v kateri je zagotovo najbolj prepoznaven zvok harmonike. Zaplesali bodo tudi folklorniki. Na premiernem večeru so bili to folklorniki iz Ribnega, za glasbo je skrbela skupina Projekt. Povabljeni so imeli na voljo mesni in vegetarijanski meni, domačega soka in vina na mizah ni zmanjkalo. Dominik S. Černjak, tudi soustanovitelj potovalne agencije Collegium Mondial Travel, ki je novi upravljavalec Oštarije, nas je spomnil, da v tujini tovrstni projekti pravzaprav niso nič novega. Gostje oziroma turisti jih vedno lahko doživijo. Odločen je, da bodo pri projektu v Oštariji vztrajali, pomembno pa se mu zdi še, da meni sloni na lokalnih dobaviteljih, da je vpletena lokalna skupnost, saj je osnovna filozofija dogodka povezovanje.

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom **SLOVENSKI VEČERI V OŠTARIJI**, objavljene v reviji Zgornjesavc 6. junija 2023, so: 1. nagrado, Slovenski večer v Oštariji za 2 osebi (hrana, pijača in program), prejme **Breda Vuerich** iz Kranja, 2. nagrado, 50-odstotni popust za Slovenski večer v Oštariji za 2 osebi, prejme **Štefan Jakšič** iz Križ in 3. nagrado, 20-odstotni popust za Slovenski večer v Oštariji za 2 osebi, prejme **Jožica Kumer** iz Zgornje Besnice. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Muzej doživetij

Vabljeni v Slovenski planinski muzej v Mojstrano tudi v času poletnih počitnic!

Poleg izredno zanimive interaktivne stalne razstave z naslovom Vzpon na goro, si še vedno lahko ogledate občasno razstavo o športnem plezanju Po prstih v stene. Naša daleč najuspešnejša športna plezalka Janja Garnbret in drugi športni plezalci vas bodo zagotovo navdušili. Pozabili nismo niti na domačinko Martino Čufar, ki je bila med prvimi uspešnimi športnimi plezalkami pri nas.

V soboto, 8. julija, ob 19. uri odpiramo občasno razstavo o prvih Slovencih v El Capitanu v nacionalnem parku Yosemite v ZDA. Ste vedeli, da je bil najmlajši član odprave takrat 21-letni Nejc Zaplotnik? Če pa vas zanima, kdo izmed Slovencev je prvi premagal mogočno steno El Capitana, potem nas obiščite.

Če se odločite, da boste naše kraje obiskali s kolesom, vas vabimo, da si kolo ali električno kolo izposodite kar pri nas. Če pa želite preplezati ferato Mojstrana, lahko ustrezno opremo prav tako dobite na recepciji našega muzeja. Ste igrivega duha? Potem imamo za vas rešitev. Podajte se v naš prostor doživetij in zbežite pred nevihto. Vam bo uspelo? Upajmo, kajti ko bomo za vami zaklenili velika železna vrata, bomo pojedli ključ. A ne skrbite, če bo treba, vam bomo pomagali.

Si želite na Triglav, pa tega ne zmorete ali nimate prave opreme? Nič ne de, za vas imamo pripravljen virtualni vzpon na najvišjo slovensko goro in virtualni spust po jeklenici. Pristali boste prav pred našim muzejem.

Pleza Miha Smolej / Foto: Janez Dovžan

Pot je zgodba – zgodba je pot

V Slovenskem planinskem muzeju si podajata roke preteklost in sedanost.
Med počitnicami kar dve uri več časa za obisk!

Res je, prav ste prebrali.

Slovenski planinski muzej bo od

1. julija do 3. septembra 2023 odprt od 8. do 18. ure!

V soboto, 8. julija, ob 19. uri odpiramo občasno razstavo o prvih Slovencih v El Capitanu.

Vabljeni.

1. nagrada: **vstop v ESCAPE MUZEJ KAJŽNKOVA HIŠA (do 5 oseb) – vrednost 50 EUR**

2. nagrada: **vstop v PROSTOR DOŽIVETIJ (2–4 osebe) – vrednost 25 EUR**

3. nagrada: **vstop v Liznjekovo domačijo (do 5 oseb) – vrednost 10 EUR**

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 28. julija 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Gornjesavski muzej Jesenice, Cesta Franceta Prešerna 45, Jesenice

SESTAVIL: F. KALAN	KRAJ V SELSKI DOLINI	POLDRAG KAMEN	NOVINARKA ŠUKLJE	HUMO- RISTKA PUTRIH	DEL HRBTA TIK POD PASOM	NIK RAZBORŠEK	IGRALKA BERGMAN	NAUK O SNOVEH
ŽARILNA PRIPRAVA	9							
NAŠA PEVKA (E. Č.)					4			
DEL DUB- ROVNIKA		10				GEORG MOHR ZVEZA, ZDRUŽENJE		14
PRVO NARAVNO ŠTEVILO				SLOVENSKI PUBLICIST (FRANCO) PRISTAŠ HEDONIZMA	23			
ZVONE TOMAC			KEM. ELE- MENT (Ha) RAZTE- ZANJE	16				
NAŠA GLASBENA SKUPINA			6		SPIKERKA BAŠ REKA V SRBIJI			
KEMJSKI ELEMENT (lr)					12		VESLAČ KLEMENČIČ	NOSILEC OSTREŠJA
1024 BAJTOV			21				1	
SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI		11				ANDREJ ROZMAN IGRALEC DELON		
AIRE INANA LAPAD	TOVARNA KVASA	GL.MESTO ALBANJE ZAVARO- VANO POD- ROČJE				2		
PRIMORSKA POKRAJINA				18	LEPILO (POG.) RALNA ZEMLJA			19
MODEL VOZILA OPEL	8						TVEGANJE	ACETATNA CELULOZA
NORD. BO- ŽANSTVA			15	REKA V ANGLIJI PEVKA VUICA				
SEJALNA NAPRAVA		22				13		
ARALSKO JEZERO					KRAJ S PLEZALNO STENO NA PRIMOR- SKEM	ZVONE AGREŽ OVRATNA RUTA	5	
ROK VILČNIK			SL. SMUČAR (JURE) GORAN OBREZ		20			
JAPONSKO MESTO	3					17		
ATLET BOLDON			7	OGRAJA				

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23				

LEGALIZACIJA

vseh vrst objektov zgrajenih pred 2005!

Legaliziramo različne vrste objektov:

- stanovanjske hiše,
- kmetijska gospodarska poslopja (hlevi, strojne lope ...),
- počitniške hiše oz. vikende,
- poslovne objekte in skladišča,
- gasilske, lovske in planinske domove.

Prednosti objekta po legalizaciji:

- poveča se njegova vrednost, · lažja prodaja,
- možnost pridobivanja subvencij (Eko sklad ...),
- lažja pridobitev hipotekarnega kredita,
- zaustavitev inšpekcijskega postopka (rušitev),
- pridobitev hišne številke,
- možnost priključitve na komunalno infrastrukturo.
- svojim dedičem ne boste zapustili nevšečnosti.

 arhicenter
projektiranje in svetovanje d.o.o.

041 215 331
Slovenska cesta 10, Mengeš

www.arhicenter.si

Arhicenter d.o.o., Slovenska cesta 10, Mengeš

TOYOTA YARIS CROSS

OD **18.990** €

HITRA DOBAVA

DO **10** LET
JAMSTVA

LOVŠE

Cesta Staneta
Žagarja 65 b,
4000 Kranj,
04 280 90 00

Cena velja za Yaris Cross 1.5 Luna in vključuje bon za financiranje. Povprečna poraba goriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NOx: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih testih hibridne baterije (HHC) na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisnih Toyotini trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 185.000 km). Slika je simbolična. Več na www.toyota.si